

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 157.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1908.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, január 31.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az aradi papírok.
Veszélyes Interpelláció.
Az iskolások esküje.
Görgei Artúr 90 éves.
Forrongás a delegáció munkája miatt.
Talált levelek.
A felemelt gázsl.
A gyilkos gazdász.
Visszaemlékezések.
Apácazöktetés.
Hétköznapj jegyzetek.
Tárca: A párbaj. Irta: K. Szabó Zsombor.

Az aradi papírok.

Arad, január 30.

Ilyenkor, a pénzintézetek és a vállalatok nagyheteiben megélnék az a valami, ami nincs és mégis van: az *aradi értéktársaság*. Szervezete, formája és palotája nincsen; kötései, árfolyamait nem tartja nyilván semminő hivatal. De azért ez a valami mégis van. Az aradi tőkecsoportok, pénzérdekeltségek nagy száma magával hozza ezek papírjainak adás-vételi forgalmát, érték-nyilvántartását. Igaz, hogy a helyi papírok tulnyomó része állandó, szilárd kezekben van, s ez a körülmény adna kevés dolgot az aradi börzének, ha megcsinálnák; de így is eléggé élénk a hullámozás, s egy napig se pihen az árfolyamokat szabályozó üzleti közvélemény.

Az árfolyamok megállapítására ilyenkor van a legkedvezőbb alkalom. A vállalatoknak részben hivatalosan közzé tett, részben nagyjából ismeretes mérlegei, a

megtörtént és a tervbe vett nyereség-felosztások határozott támaszt adnak a kereslet és kínálatnak, nemkülönben a helyes értékmegszabásnak.

Mielőtt az aradi papírok árfolyamait ismertetnők, néhány szóval megemlékezünk az elmúlt év aradi értékpapírüzletéről. Mindenesetre figyelemre érdemes, hogy amíg a fővárosi vállalatok különösen a múlt év utolsó felében gyakori és jelentős áreséseknek voltak kitéve, az aradi részvények ezt vagy egyáltalán nem, vagy csak igen kis mértékben érezték. Az év utolsó két-három hónapjában ugyan a piacra jutott kevés számú részvény csak nyomott árfolyamok mellett volt értékesíthető, de az árak csakhamar elérték, sőt meg is haladták a régi mértéket. Ez a kedvező jelenség arra mutat, hogy az aradi papírok szilárd kezekben vannak, s nem a spekuláció anyagául, hanem szolid tőkebefektetésekre szolgálnak. Ez egészséges, nyugodt állapotra mutat s azt a bizalmat is illusztrálja, amelylyel a közönség az aradi pénzintézetek és vállalatok iránt viselkedik.

Az *aradi részvények* mai árfolyamait, az 1907. évi szelvénynyel és anélkül a következő számok tüntetik föl. (A zárójelben levő számok az illető részvények névértékét tüntetik föl):

Pénzügyintézetek.

Szelvénynyel Szelv. nélkül.

Aradi Első Takarékpénztár (600)	2760.—	2600.—
Aradmegyei Takarékpénztár (400)	1960—1980	

Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár (400)	750—800.—	
Aradi Polgári Takarékpénztár (160)	222.—	218.—
Aradi Ipar- és Népbank (400)	580—590	540—550
Aradi Központi Takarékpénztár (200)	206—208	
Victoria hitelintézet (200)	360.—	

Vállalatok.

Arad-csanádi egyesült vasutak (200)	225.—
Weitzer J. vaggongyár (250)	370.—
Széchenyi gőzmalom (400)	600.—
Benoid gázgyár (200)	212.—
Aradi közuti vasut (200)	230.—

Az aradi részvény-vállalatok közül nincsenek helyi forgalomban az *aradhegyi motoros* részvényei és elsőbbségi részvényei, az *aradi vízvezetéki*, *művek r. t.* részvényei, az *aradi villamossági részvénytársulat*, az *aradi erőátviteli és világítási r. t.* (a gázgyár), a *Magyar szalmaanyaggyár* részvényei, amelyek tulnyomó részben egy-egy tőkecsoportnál vagy vállalatnál vannak. Két fiatal, de szép jövőre hivatott részvényvállalat részvényei nem vehetők még fel határozott árfolyamban: az *aradi teglagyár* részvénytársulat és az *aradi vasipari részvénytársaság*, azonban mindkettőt élénk bizalommal tekintik a helyi üzleti életben. Kisebb forgalmu részvényvállalatok: az *aradi vendéglősök szikvizgyára*, az ezzel kapcsolatos *syphon fejgyár* részvénytársaság s a *Neputn-Marosfürdő* részvénytársaság. Az aradi értékpapír-üzletről szólva, nem érdektelen an-

A párbaj.

Irta: K. Szabó Zsombor.

A párbajról általában.

A párbaj, — két fél között segédek által kölcsönösen megállapított feltételek szigorú betartása mellett, — becsületsértés miatt keletkezett kihívás (előzetes kikérés) folytán létrejött s mindkét fél segédeknek jelenlétében, egy-egy orvosnak a közbejötté mellett, öldöklő fegyverekkel, tehát kard, vitor, vagy pisztolylyal vívott harc; amelynek célja, hogy a szenvedett becsületsértésért elégtételt kapjunk, másfelől, hogy az okozott becsületsértésért elégtételt adjunk.

Hogy mikor áll be azon pillanat, amidőn a sértést magunkra nézve oly mérvűnek találjuk, vagy találhatjuk, hogy azért elégtételt kérni jogosultaknak érezhetjük magunkat, főleg attól függ, hogy az illető, aki magát sértettnek érezheti, mily mérvben érzékeny, továbbá, hogy az illetőnek a becsületsértésről és lovagiaságról minő fogalmak vannak, ami természetesen csak a könnyebb természetű sértéseknél mérvadó, míg a súlyosabb természetű sértésekkel szemben mindenkinek — akinek a lovagiaságról helyes fogalma van — egyenlő érzékenységgel kell bírnia.

Ha visszapillantást vetünk a lovagkorra, látni fogjuk, hogy a lovagiaság fogalmait s

ezzel kapcsolatosan a lovagias ügyeknek párbaj, vagy páros mérkőzés által való elintézése, már akkor oly nagy szerepet játszottak, hogy előkelő származású férfiak is lehetett képzelmű, aki ezen elvek mellett a férfias és testedző foglalkozásnak e nemét sportszerűleg ne ültetvén, miért is ezen fogalmak és férfias kedvtelések főleg a lovagjátékokban nyertek erős kifejezést.

Ezen korból örököltük mi is az erre való erős hajlamot, amely hajlamot Mátyás kora — aki maga is nagy előszeretettel kultiválta a sportot — bennünk azt csak fejlesztette, megerősítette s amely lovagias hajlam, hogy belőlünk teljesen ki ne vesszen, feltétlenül szükség, hogy mindezen testedző sportok, miként a vívás is — úgy általunk, miként fiatalságunk által — a lehető legszorgalmasabban ápolgassanak, mert azon elv, hogy aki téged követ dob meg, dobd vissza kegyetlenség, elméletben szép lehet, de gyakorlatilag nem mindig érvényesíthető, vagy ki fog egyetérteni azon elvvel, hogy „legy birka és megayirnak.”

Mindezeknél fogva, dacára annak, hogy a művelt társadalom színe-java küzdve-küzd azon nemes cél eléréseért, hogy a párbajok száma lehetőleg csökkentessék, továbbá dacára annak, hogy elismerjük, miszerint a párbaj társadalmi életünkben oly tényezőként szerepel, amelyre a szükséges rossz elnevezés bátran alkalmazható,

végül dacára annak, hogy be kell látnunk, miként a párbajnak a közéletben létjogosultsága alig van, mégis míg a világon ember lesz, az előfog fordulni s az kiküszöbölhető s teljesen mellőzhető nem lesz, mert előfordul az oly ügyek és pedig oly kényes természetű ügyek, melyek a nyilvánosság elé nem lévén hurcolhatók, azok csak lovagias u'on és téren intézhetők el. Nem lehet tehát elképzelni, hogy a fentebb is említett nemes törekvések célhoz vezethessenek, amíg a társadalom egyes részeiben oly elvek és nézetek uralkodnak, hogy a pofot csak a vér moshatja le s amíg a társadalomnak azon része, amely a lovagiaság fogalmát szigorubb mértékkel mérlegeli, megbotránkozásal s nem minden gunyos utó gondolattal nem lesz hajlandó elítélni két intelligens férfinak azon eljárását, hogy egymást tettelesen bántalmazván, ezen bántalmazásokból keletkezett becsületsértési ügyükért, a bíróság előtt vélnék maguknak elégtételt szerezni, holott a párbaj iránt táplált legpesszimistikusabb vélemény mellett is, kétségtelenül be kell látnunk, hogy a becsületnek ily felette érzékeny és súlyos megsértésével szemben, a bíróság ítéllete, a kellő elégtételt megadul s a pofot, vagy ütlegeket, néhány korona árán a bántalmazott arcáról, vagy testéről levenni nem képes.

Miért is a párbajok számát a minimumra leszállítani csak akkor lesz lehetséges, ha a

nak összeállítására, hogy az aradi pénzügyi intézetek részvényei hány darab értékpapírt és árfolyam-összegeben milyen nagy tőkét képviselnek.

Pénzügyi intézetek	Részvények száma	az árfolyam érték szerint
Aradi Első Takarékpénztár	2,500	6,500,000
Aradmegyei Takarékpénztár	2,250	4,207,500
Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár	10,000	7,500,000
Aradi Polgári Takarékpénztár	11,250	2,362,500
Aradi Ipar és Népbank	3,750	2,025,000
Aradi Központi Takarékpénztár	2,500	520,000
Victoria hitelintézet	6,000	2,160,000
	38,250	25 275,000

Tehát csupán a pénzügyi intézetek, a melyek papirjai mind az aradi piacon vannak, harmincnyolcezer darab értékpapírt jelentenek, több mint huszonötmillió korona értékösszegeben. Ehhez járulnak azon vállalatok, a melyek papirjai az aradi piacon, vagy aradi tulajdonban vannak. Ez mindenesetre élenként illusztrálja, hogy milyen bő anyaga van a tőzsde nélkül is működő aradi értékpapírpiacnak.

Veszélyes interpelláció.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Budapest, január 30.

A képviselőház folyosója már korán népes és korán izgatott. Bécsből izgatták fel. Okolicsányi László indítványa a katonatisztek fizetésemelése ügyében: valósággal lecsapott a függetlenségi pártra s még a leghiggadtabbak is megorroltak a miatt, hogy a kormány — mert azt sejtik Okolicsányi mögött — ilyen kényszerhelyzetekbe sodorja a pártot.

Ugy volt, hogy a delegáció ülésére való tekintettel ülést ma nem is tartanak. De már tíz óra előtt jelentkezett Nagy György Justh Gyula elnökkel s engedélyt kért és kapott sürgős interpellációra.

Az interpelláció okként hangzik:

Nagy György interpellációja a kormány összes tagjaihoz:

1. Azonosítja-e magát a kormány a községek tárgyalására kiküldött magyar or-

szágos bizottság hadügyi albizottsága előadójának, Okolicsányi Lászlónak azon határozati javaslatával, mely a hadsereg tisztjei, havi díjazás és hadspródiái fizetésének fel-emelését indítványozza?

2. Elfogadja-e az előadónak nemzeti szempontból tarthatlan érvelését, amely a hadsereg tisztjei fizetésének fel-emelését nem tartja a hadsereg fejlesztésére vonatkozó áldozatnak, hanem egyszerű szükségletnek?

3. Hajlandó-e a kormány hű és következetes maradoi a nemzet elé terjesztett programjához, amelyben bizva, adott a nemzet a koalíciónak többséget és mely program szerint az átmeneti idő alatt katonai téren a nemzet újabb áldozatokkal nem terhelhető.

Ahogy az interpellációnak híre megy: az itthon levő miniszterek: Apponyi Albert gróf és Jekelfalussy nyomban tanácskozássra ülnek össze Justh Gyula elnökkel. Sokáig tart a tanácskozás, amelynek eredménye, hogy nyomban összekötötést kértek Bécsből, a magyar házzal, hogy telefonon értekezzenek Wekerle miniszterelnökkel.

A napirenden levő törvényjavaslatról, az erdélyi birtokrendezéstől elvonta a figyelmet a bécsi esemény, amely valóságos konsternációt keltett.

Tudósításunk:

Justh Gyula elnököt s elparentálta Betegh Imrét, a deési képviselőt, akinek emlékét a Ház jegyzőkönyvében öröklíti meg. Jeleztette ezután, hogy a miniszterelnök átirata szerint a király a kiegyezési javaslatokat szentesítette. Nagy György sürgős interpellációt jelentett be a katonatisztek fizetésének emelése dolgában.

Muzsa Gyula: Fölemeljük!

Sümei Vilmos: Nem emeljük fel!

Hédervári Lehel: Emelünk vagy nem emelünk fel? (Doroltság.)

A Ház az interpellációra háromnegyed két órakor tér át.

Hammersberg László a pénzügyi bizottság nevében a 2. osztályu kereseti adóról és tőkekamatadóról, Szemcsányi György a központi statisztikáról hivatol 1908 évi munkarendjéről, Z. karlász János a kérvényi bizottság nevében a kérvények 46. sorjegyzékéről referált.

(Az erdélyi birtokrendezés.)

Sümei Vilmos: Szól a javaslat előzményeiről, a székely népgyűlésekről és a képviselőházhoz intézett feliratokról, melyekben a székely nép sürgette a tagosítás rendezésének ügyét. Kiemeli, hogy a javaslat létrehozásában nagy érdeme van Sebess Dénesnek. A javasla-

tot nem tartja tökéletesnek, de sok helyes dolgot talál benne. A legtöbb székely család pusztulását a rossz telekkönyvek okozták. Nagy hibának tartja a tagosításnál a közlegelők elvonását. A mérnöki teendőket kántorok, sokszor úzerek végzik. Helyesnek találja egy külön birtokrendezési bíróság felállítását.

Sümei Vilmos beszédét nagy tetszéssel és igen rokonszenvesen fogadta a Ház.

Hinlédér Ernő: Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. Ez a javaslat nem tartozik a kormány iránt való bizalomhoz. Főleg az arányok, megengedhetőség, becsülés, osztályozás, a mérnökök, a tisztúgyész beavatkozási joga, a földmérőkre vonatkozó kérdésekkel kíván foglalkozni. Az urbéri alkotmány tekintetében a székely székelyek sokszor igazságtalanul hátrányokat szenvednek. A javaslatot nem volna szabad visszaható erővel felruházni. A parlament nem kőbozhat el jogokat. Helytelen, hogy a tagosítás megengedését miniszteri concessió tárgyává tesszük. Ezt kortescélokra használhatják fel, pedig jöhetnek hazafiatlan kormányok is. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti.

Mezőssy Béla államtitkár reflektál a javaslat ellen felhozott kifogásokra és néhány megdöbbentő példát hoz fel a székelyföldi erdőgazdálkodásról. Darányi miniszter az erdők magán eladását több esetben nem engedélyezte, hanem nyilvános árverést rendelt el, ami sokszor három-négyszeres eredményt jelentett. Nemcsak Larányi miniszter járt el így, hanem Tallian Béla is. (Nagy zaj és mozgás.)

Felkiáltások: Hát Feilitzsch?

Mezőssy Béla: Sok esetben Feilitzsch is.

Az ilyen gazdálkodást bármely jogos eszközzel meg kell akadályozni. Hivatkozik arra, hogy a midőn milliókramenő összegekről van szó, a földmívelésügyi kormány képviselői közül senkihez még csak a gyanu árnyéka se férhet. Elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Zajos helyeslés és taps.)

Günther Antal igazságügyminiszter reflektál a javaslat ellen felhozott igazságügyi kifogásokra. A javaslat a kérdésnek csak anyagi részét szabályozza, az eljárást külön utasítás fogja megszabni. Ezt a miniszteri utasítást anélkül készíthet elő s a tanácskozássra meg fogja hívni az érdeklődő képviselőket is.

Ferenczy Géza előadó záróbeszéde után a Ház a javaslatot általánosságban elfogadta.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása során Nagy György indítványára felvették a fejadó előterjesztéséről szóló törvényjavaslatot is.

Nagy György sürgős interpellációt terjeszt elő. Az tudakolja a kormánytól, azonosítja-e magát Okolicsányi Lászlónak a delegáció hadügyi albizottsági ülésén tegnap előterjesztett javaslatával, amely a katonatisztek fizetésének

törvényes intézkedések oly mérvet fognak ölteni s a törvény útján oly megtorlási módokat fognak életbe léptetni, amelyeknek alkalmazása mellett, a becsületében érzékenyebben megsértett is, a kellő elégtételt s orvoslist megtalálhassa.

A becsületsértésről.

A becsület fogalma többnyire viszonylagos (relatív) marad, mivel ezen fogalomnak helyes megítélése főleg az emberek becsületérzése felől táplált alapfogalomnak, továbbá az emberek nemzeti és faji viszonyai, nemkülönben és főleg azok műveltségi fokozatától függ.

Általában a becsület fogalma alatt a tisztet, jó hírnév és egyéniségünk becsének elismerése értetik, továbbá, hogy másoknak irántunk táplált jó véleményére súlyt fektetünk-e, vagy sem és mily mérvben, végül és főleg, hogy meg legyen bennünk azon jogos önmegnyugvás, hogy mások felőlünk kifogástalan jó véleménynyel vannak.

A becsületsértésnek háromféle nemét kell megkülönböztetnünk és pedig:

1-ször: Az egyszerű becsületsértést.

2-ször: A szidalmazás, vagy rágalmazás által elkövetett becsületsértést és

3-szor: A tetteges bántalmazás által elkövetett becsületsértést.

Udvartatlanság által nem követünk el becsületsértést.

Ezen itt felsorolt sértéseknél alapulvul kell, hogy tekintsük, hogyha ezen sértések

bármelyik sértő féllel szemben is viszonoztatnak — tekintet nélkül arra, hogy a viszont sértés az utóbbi sértésnél súlyosabb természetű is — mindig az lesz és marad a sértett fél, aki először, vagy első ízben sértetett; amiből önként következik, hogy a kihívás, vagy elégtétel szerzés joga is, az első ízben sértett felet illeti meg.

Az imént felsorolt harmadik esetről, mint legsúlyosabb természetű sértésről kifolyólag hangsúlyoznom kell, hogy a tetteges bántalmazáson kívül igen súlyos természetű sértésnek kell tekintenünk s ugyanazon osztályba sorozunk azt, ha feleségünk, vagy leányunk elcsábítási esete forog fenn, vagy ha bárki által is ellenünk a csalás, lopás, vagy hamis játék alap- talan vádjá emeltek.

A sértett fél jogairól.

A sértett félnek a becsületsértés neméhez és mérvéhez képest különböző jogai és kötelességei vannak. Ugy a sértőnek, miként a sértettnek saját ügye miatt személyesen kell fellépnie s helyettesítésnek csak a következő esetekben van helye:

1-ször. A fiu felléphet megsértett atyja helyett, ha az igen gyenge volna a becsületsértésért elégtételt adni és ha a sértő korára nézve közelebb áll a sértett apa fiának korához, mint az apához és végre, ha az apa 60-ik életévét már betöltötte.

2-szor. Az unokaöcs sértett nagybátyja helyett felléphet, ha az utóbbi férfi korban levő

fiuval nem rendelkezik és ha az apára nézve fentebb felsorolt körülmények ezuttal is fennállanak.

3-szor. A fivér felléphet megsértett fivére helyett, ha ez még nem nagykorú, míg a sértő az.

A helyettesítő mindig a sértett fél teljes jogával rendelkezik, akit képviselni hivatalban van.

Egy és ugyanazon becsületsértésért csak egyszer lehet elégtételt követelni.

Ha egy egész testület, vagy család sértetik meg, akkor ezen testület vagy családnak csak egyik tagja jogosult elégtételt kérni.

Ha valaki által több-n egyszerre sértetnek meg, akkor sorshuzás által határozzatik meg, hogy a többi nevében ki kérje az elégtételt. Ha azonban valaki többek által sértetik meg egyszerre, akkor az illető attól követelhet elégtételt, akitől akar. Ha végül valaki egy és ugyanazon indokból s becsületbeli ügyből keletkező több más mellékügybe bonyolódott, akkor azokat azon sorrendben tartozik elintéztetni, amelyben azok keletkeztek, megjegyezvén, miszerint különböző természetű ügyeknél első sorban mindig a komolyabb természetűek intézendők el. A sértett félnek a sértés mérvéhez képest következő jogai vannak:

1-ször. Egyszerű sértésnél: a fegyverváltásztás.

2-szor. Szidalmazás, vagy rágalmazás által elkövetett becsületsértésnél: a fegyverváltásztás és a párba nemének meghatározása.

felemelését indítványozza. O a tisztí fizetések rendezését újabb áldozatnak tekinti, amit a nemzeti követelések teljesítése nélkül nem szavaz meg. A delegációnak nincs joga a fizetések felemelését elhatározni.

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek. Az ülés ezután véget ért.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor Dassewffy Aurél gróf elnöklésével ülést tartott, melyen igen kevés főrend jelent meg. Több elnöki előterjesztés után, melyek a miniszterelnöknek néhány törvényjavaslat szentesítését magában foglaló átiratára vonatkoznak, a főrendek hozzászólás nélkül elfogadták az újonc javaslatokat. Az ülés ezzel negyed tizenkét órakor befejeződött.

Az iskolaszék esküje.

Az első választás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Ma délután tartotta meg az újonnan megválasztott városi iskolaszék alakuló ülését, amelynek első napirendjén magyar szívnak mindig kedves téma: választás is díszlett. A választást bizonyára a legjobb lelkiismeretük szerint ejtették meg az iskolaszék tagjai, mert ma ünnepélyesen feleltek arra, hogy annak az iskolának a javát, mely gondozásukra van bízva, hűségesen ápolják. Hangos szóval mondták az eskümintát olvasó jegyző után, hogy „Isten engem úgy segítse”. Tehát a tanulók, tanítók és iskolapadok nyugodtak lehetnek, hogy az iskolaszék hű gondozójuk és jószágos ápolójuk lesz. Ezt azonnal be is bizonyították.

Még pedig úgy, hogy tizenöt tanító abbéli kérelmét, hogy a helyettes tanítói állásban elöltött éveket számítsák be nekik szolgálati idejükbe, menten elutasították. Az igaz, hogy az iskolaszék plénuma egy csupa jogászokból álló albizottság véleményezése alapján döntött a jogászok paragrafusai olyan fegyverek, melyek előtt be kell hódolnia a méltányosságnak, belátásnak és könyörületességnek.

Persze Arad város tanítói csupa milliósok, a kiknek egészen mindegy, hogy három,

8-szor. A tettleges bántalmazás, vagy ezzel egyenlő minősítés alá eső becsületsértésnek: a fentebb felsoroltakon kívül, a sértett félnek joga van a saját s általa is jól ismert fegyverrel használni, amely jog természetesen a sértő félre is áthárul.

A sértő fél kötelességeiről.

A sértő fél kötelessége a sértett felet megillető s a segédek által is megállapított jogokat és feltételeket elismerni és elfogadni.

A tettleges bántalmazás által elkövetett becsületsértés esetét kivéve — amely esetben csak fegyverrel adható elégtétel — a másik már felsorolt kétféle sértésért elégtétel adható még a fegyveres elégtétel kivételével, a bocsánatkéréssel is, amely esetben a sértő fél az összes segédek jelenlétében, a sértett féllel szemben tett nyilatkozatait szóval, vagy írásban — aszerint, amint a sértés szóval, vagy írásban követetett el — visszavonja s azokért szóbelileg, vagy írásilag bocsánatot kér, amely ténykedésnél a sértett félnek jelen lenni nem feltétlenül szükséges.

Ha a sértett fél segédei az elégtételadás ezen módját elégségesnek találják, akkor az elégtétel megadottnak tekinthető s erről mindkét fél segédei jegyzőkönyvet vesznek fel, azt két példányban egyenlően s egyöntetűen kiállítva s keltező, közösen aláírják.

Ha a sértett fél a bocsánatkérést visszautasítja, akkor ő az ötlet megillető előjogokat elveszti s a fegyverválasztás joga sorshuzás által döntendő el.

vagy négy évvel később kapják meg mesés nyugdíjukat.

A mai ülésre ugyyszólván valamennyi iskolaszéki tag megjelent. Mert a mai ülést valószínűs alármírozás előzte meg. Egy polgári iskolai tanítói állásra hirdetett a város pályázatát s éppen egy tucat jelölt volt, akik mind végig kilincseltek, irtak, irattak és protektorokat mozgósítottak az iskolaszék tagjainál. Nem is lehetett az ülést megnyitni, mert a közigazgatási bizottság által delegált választási elnök, *Müller Lajos dr.* egy kissé megkészt. Szólt a telefon, izgatottan kereste *Kovács Vince*, az iskolák főpatronusa az elnököt dróton és futárral.

Éljennel fogadták mikor megjelent és *Varjassy Lajos* polgármester nyomban meg is nyitotta az ülést, amely mindenképp elnököt és alnőköket választott.

Müller Károly ajánlatára először *Varjassy Lajos* polgármestert, alnőköül *Müller Lajos dr.* választották meg, a kikkel együtt az egész iskolaszék letette az esküt.

Varjassy polgármester megköszönte a megválasztatást, de nyomban ki is jelentette, hogy őt a polgármesteri teendők annyira elfoglalják, hogy legfeljebb csak az adminisztratív elnöki teendőket láthatja el. Egy év alatt — ugymond — többet nem tehetett, minthogy előkészítette az utját annak, hogy az iskolaszék budgetje ne emelkedjék.

Megalakulás után a városi polgári fiúiskolánál megüresedett nyelv és történelmi tanszéket töltötték be. A kiírt pályázatra 13 jelölt jelentkezett: *Bancsák István*, *Zeitner Konrád*, *Békési Jenő*, *Schlögel Henrik*, *Fogl János*, *Vásárhelyi László*, *Fekete József*, *Zárai Jenő*, *Büchler Hugó*, *Sármeczky Ferenc*, *Szakács Ödön* és *Eisendr Ágoston*.

Az elnöki széket *Müller Lajos dr.* foglalta el. Az iskolaszéki tagok titkosan szavaztak. Három jelölt kapott csak szavazatot. *Vásárhelyi László*ot, minthogy már 40 éves elmúlt, kirekesztették a pályázatból.

Bancsák János tizenhét szavazatot, *Fekete József* tizenegy szavazatot, *Zárai Jenő* 2 szavazatot kapott s az elnök *Bancsákot* megválasztott polgári iskolai tanítónak jelentette ki.

Választás után az iskolaszék felült az elvek paripájára és elvileg annyit határozott el, amit ha meg akar valósítani, akkor — Arad város polgárai Rotschildnál kisebb adóalanyok nem lehetnek.

Elvben elhatározták, hogy Gájban tanítók házat építenek, rajztanfolyamot rendeznek a tanítók számára s ezt, a nebulók legnagyobb öröme a tanév megkurtításával már június 15 ikén meg is nyitják. Megbízták az elnökséget, hogy számíttasson a mérnöki hivatallal, a számvetőséggel és más számtudósokkal s mondja majd meg az iskolaszéknek, mennyibe is kerül a tanítók háza s mennyiért lehet Arad ifjúságából Munkácsyokat nevelni.

Egy nagy halom tanítói kérvény feküdt az iskolaszék előtt. Tizenöt tanító azt kérte, hogy számíttassák be szolgálati idejükbe a „helyettes tanítói” állásban eltöltött idő. Elvben beszámították, tévőleg azonban nem számították. Mert az iskolaszék jogügyi albizottsága (ez a legújabb keletű bizottság) azt javasolta, hogy uasítsák el őket.

Tizenkilenc tanító azt kérte, hogy a két száz koronára kiegészített korpótlék dacára törzsfizetésükből ne vonassék le a kiegészítést képező száz korona, hanem az úgy hagyassák meg 1500 koronában, mint ahogy azt díjleveleikben megállapította az iskolaszék s a mint hogy 1500 korona után fizetnek nyugdíjat.

Ebbe az iskolaszék beleegyezett.

Miután még elhatározták, hogy az arad-

gáji görögkeleti hitoktatónak nem adnak fizetést, felkelt az iskolaszék a székekről, hátraltotta a székeket s eltávoztak a teremből.

Mert tudnillik ekkor már nem volt megtagadni való és az elnök kénytelen volt bezárni az ülést.

Az iskolaszék ülésén jelen voltak: *Varjassy Lajos*, *Müller Károly*, *Müller Lajos dr.*, *Bing Vilmos*, *Glück Károly*, *Reicher Károly*, *Szalai Arnold dr.*, *Marinkovics Péter*, *Lautner Mátyás*, *Domonkos Lajos*, *Magyar Ferenc*, *Kovács Vince*, *Leitner Ernő dr.*, *Wieser Lajos*, *Müller Gyula*, *Kristyóri János*, *Czirák Márton*, *Steinhardt Mór dr.*, *Tedeschi Viktor*, *Nachnébel Ödön*, *Issekutz László dr.*, *Kossuth Pál*, *Opre Péter dr.*, *Steigerwald Alajos*, *Posgai Lajos dr.*, *Somló Armin dr.*, *Szántó Lajos*, *Sebassy Ferenc*, *Nemess Zsigmond dr.*, *ifj. Neuman Adolf*, *Maurer Mihály*, *Fülöp Endre*, *Frint Lajos* és *Bonta Aurél* iskolaszéki jegyző.

A gyilkos gazdász.

Dráma az utcán.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 30.

A kir. Kuria ma tárgyalta azt a nagy feltűnést keltett gyilkosságot, amely múlt évi április 7-éről 8-ára virradó éjszakán Nagyváradon történt s amelynek áldozata *Jámbor Sándor* ottani járásbírói irnok volt.

A sajnálatos esemény részletei a következők:

Április 7 ike és 8-ika közt éjjelen *Jámbor Sándor* kissé bortól felhevült állapotban ment hazafelé. Egy és két óra között találkozott két emberrel a Fő- és Úr-utcák keresztezésénél, akik beléje kötöttek s midőn ő feléjük ütött, az egyik késsel mellbeszurta. *Jámbor* nyomban összeesett s kétszer kiáltotta el magát:

— Jaj Szabó! Jaj Szabó!

A kiáltásra odacsődült egy rendőr, egy éjjeli őr s néhány ur ember. *Jámbor* pár perc múlva meghalt, anélkül, hogy további felvilágosítást adhatott volna.

A nyomozó rendőrség a meggyilkolt kiáltása alapján letartóztatta *Szabó Jenő* járásbírói díjrokat, aki rossz viszonyban állott *Jámborral* s akiről kiderült, hogy éjjel után került haza. Lakásán megtaláltak egy tört, amely teljesen megfelelt *Jámbor* sebének s az orvosok is konstatálták, hogy a halálos sebet ezzel a törrel ejtették. Végül *Szabó Jenő*, két napi letartóztatás után maga is bevallotta a gyilkosságot.

Ekkor, április hó 10-én szenzációs fordulat állott be ez ügyben.

Fásy Lajos megyei tisztviselő ügyész jelöltje, az azóta dr. jurissá lett *Békési Jenő* azt a meglepő vallomást tette főnökének, hogy a gyilkosságot az ő barátja, *Hevesi Ákos* kolozsvári gazdasági akadémiai hallgató követte el. *Békési* tanácsot kért főnökétől, hogy mitévő legyen, mert lelkiismerete nem hagyja nyugodni.

Fásy tanácsára nyomban a rendőrségre ment *Békési* s ott elmondotta, hogy *Hevesi* otthon volt Szalárdon apjánál, aki ott orvos. Viszautaztában megállott Nagyváradon s felkereste őt. Egész délután és este ittak bort, sőt: aztán elmentek orfeumba, ahol szintén ittak. Mikor onnan elmentek, az utcán találkoztak *Jámborral*, akit egyikük sem ismert. *Hevesi* belekötött a szintén ittas *Jámborba*, s mikor ez öklével arcba vágta *Hevesit*, utóbbi ki rántotta 16 mm. es nagy vadászkését és teljes erejéből mellbeszurta. Mikor látták, hogy *Jámbor* összeesett, elfutottak, de aztán visszatértek, sőt a rendőrséghez is mentek, ahol őket tanuként hallgatták ki.

A két jóbarát abban állapodott meg, hogy amennyiben mást nem fognak gyanúsítani a gyilkossággal, úgy elhallgatják az ügyet, ha

pedig ártatlan ember kerül a bíróság elé, úgy Hevesi önként fog jelentkezni. Ezen megállapodás értelmében Békési április 8-án expressz levélben felhívta barátját, hogy jelentkezék a bíróságnál, de ez nem jelentette fel magát. A gyilkos vadászkest Békési rejtette el asztalfiókjában.

Békési feljelentésére nyomban letartóztaták Hevesit, aki ugyanugy vallott, mint — barátja.

A nagyváradi törvényszék előtt tartott fő tárgyaláson kitűnt, hogy Hevesi ittas volt ugyan, de nem beszámíthatatlan. Kiderült, hogy indulatos és dühös ember s e miatt már több párbaja is volt. A bíróság erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértésben mondotta ki bűnösnek Hevesit s ezért 4 évi börtönrre ítélte. Békésit ellenben, aki bűnpártolással volt vádolva, felmentette a vád alól. A nagyváradi kir. tábla Hevesi büntetését 2 és fél évre szállította le, míg Békési Jenőt bűnpártolás vétsége miatt 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

A kir. kurián Bucz Lajos bíró ismerte az ügyet s Vargha Ferenc dr. koronaügyész-helyettes indítványára a legfelsőbb bíróság a semmisségi panaszok elutasításával hozzájárult a kir. tábla ítéletéhez.

MULATSÁGOK.

(=) Szoyer Ilonka Aradon. A vasutas-szövetség aradi kerületének február 15-iki jótékonycélú művészestélyével egybekötött báljának műsorát ma publikálta a rendezőség, amely hatalmas meglepetést rejtgetett. A művészestélyen egész hangverseny-programmal fog szerepelni Szoyer Ilonka, a budapesti Operaház művésznője is, akit Aradon dícsérni szükségtelen. Szoyer Ilonka ragyogó ének-művészetével, bájával felejthetlenné tette magát Arad közönsége előtt s hogy most újra alkalma lesz Aradnak őt hallani, ezt a műélvezetet a vasutas-szövetség művészestélye fogja nyújtani.

— Boldognak érzem magam, hogy Aradon újra énekelhetek . . . írta ez alkalommal.

A művészestélyen Szoyer Ilonkán kívül H. Harmath Józsa urasszony, színművésznő, Arad urti társadalmának kedvelt tagja, Krenner Miklós dr. tanár, a kitűnő tollú író, Szathmáry Árpád színművész s a vonós négyesben Arad kiváló zenészével fognak közreműködni.

(=) A turista piknik. A turista-egyesület március hó 7-én rendez nagy estélyt az iparos színház vigadjában. E mulatság bizonyára ép oly kedélyes és látogatott lesz, mint az előzők, sőt a fesztelenség és otthonosság bizonyára hatványozott mértékben fog érvényesülni, mivel e mulatság lesz egyúttal a turisták hagyományos piknikje, amelyen a hangversenyt, tréfás mulatságok, táncjátékok, felvonulások, tombola stb. fogja pótolni. A rendezőség régebbi és helyesnek bizonyult szokásaihoz híven meghívót nem bocsát ki, hanem körlevélben értesíti a tagokat és az érdeklődő közönséget az estélyről.

(=) Az aradi posta és távirda tisztviselők sport egyesülete f. évi február hó 8-án tartandó műsoros táncestélye iránt nagy érdeklődés mutatkozik a közönség széles körében. Dárek postásaink meg is érdemlik a közönségtől a legmesszebb menő támogatást, nemcsak azért, mert méltán rokonszenvezik velük az aradi közönség, hanem azért is, mert fáradtságot nem ismerő buzgalommal törekcsenek azon, hogy a Központi szállodában február hó 8-án megjelenő közönségnek igazán művészi élvezetben legyen része.

(=) Mulatság Borossebesen. A borossebesi tánckedvelő iparos ifjuság folyó évi február hó 2-án, vasárnap a Rákóczi-vendéglő nagytermében jótékonycélú táncvigalmat rendez.

Görgei Artur 90 éves.

Látogatás a tábornoknál.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 30.

Friss egészségben, erőben élte meg Görgei Artur, a szabadságharc tábornoka életének kilencvenedik esztendőjét. Megfihéredett ugyan, de meg nem hajlott, meg nem görbült. Nem hajlott meg sem a korszak alatt, sem a nyomasztó vád alatt, amely felszázadnál tovább terhelte vállait, hogy ugyanis ő okozta a magyar csapatok vesztét s hogyha ő nem lett volna, a magyar hadsereg okvetlenül legyőzi az osztrák és muszka ármádiát, vagyis a legyőzhetetlen tulerőt. Azóta 59 esztendő viharzott el. Az országnak, a nemzet egyetemének volt ideje, alkalma és módja eszmélni. A történelmi távolság, mely bennünket a nagy időkől elválaszt, a történelmi kutatást és bírálatot is megérlelte s ma már sokan, talán a nemzet tulajdonképpeni része tisztában van azzal, hogy a nemzetnek az 1849-ik évet követő gyászos időben áldozatra volt szüksége, akit okolni lehetett. A régi vádban nem sokan hisznek már, mely az öreg tábornokot terhelte.

Akár vannak még, akik hisznek benne, akár kevesen vannak, de kétségtelen, hogy Görgei Artur hőiesen viselte a súlyos és nyomasztó vádat. Leiki éberségét, egyéniségének büszkeségét és önzetét nem törte meg semmi vád, semmi igazságtalanság. Leikesen beszél most is a szabadságharcról; annak minden nagy és kis eseményére emlékszik és megelégednek előtte a nagy idők mozgalmait. A tudat, hogy őt állt akkor az idők röptében, hogy az egész világ csodálta remcsak vitézségét, de szíratéglal tudását és hadvezéri zsenialitását, megedzette erejét és életének tudatos tartalmat adott.

Egyik fővárosi lap munkatársa ma délelőtti látogatást tett a tábornoknál s látogatásáról az alábbiakban számol be:

Az Erzsébet tér 2-ik számú házában 2-ik emelet 6. számú lakásán Görgei István közjegyzőnél, az öccsénél lakik az agg tábornok.

Kilencvenedik születésnapját családjának, rokonságának körében ünnepli a tábornok, aki Magyarország történetében oly nagy és oly sokféleképpen értelmezett szerepet játszott.

Tudósítónk felkereste a tábornokot, születése napja alkalmával üdvözölte, amit az öreg ur nagyon szívesen fogadott.

— Nézzen körül, — mondotta — e nyomnak a virágok. Azelőtt meg akartak kövezni, most virágokkal nyomnak agyon.

A hófészék haja és szakállu öreg uron éppenséggel nem látszik meg a magas kor, egyenesen, katonásan tartja magát, kedélyhangulata derült és mosolyogva beszél, hogy a világ minden részéről kapott üdvözléseket.

— Hiszen elég időm volt — mondja — arra, hogy ismerőseket, barátokat szerezzek és ezek ez alkalommal sem feledkeztek meg rólam. Istennek hála, a legjobb egészségben vagyok, semmi baj.

A tábornok házához már napok óta jönnek az üdvözlő táviratok, levelek, névjegyek. Halomezámra gyűlnek, olyan sok érkezett, hogy el sem tudják a tábornok hozzátartozói mondani, ki mindenki üdvözölte az öreg urat kilencvenedik születése napjára.

Dániából, Finnországból, Svédországból, Angliából, Amerikából jöttek üdvözlések, a magyar katonák számos tagja felkereste szerencsevándorokkal.

Göngyösi megerőltetést küldött Kozma Andor, aki solyompárnán ezüst töviskoszorút

küldött, amelyen babérlevelek futnak át, a koszu aranyszalagján pedig ez olvasható:

Örök hervadhatatlan babér fonja át
A te vértanúságod töviskoszoruját.

Görgei Artur tábornoknak, Kozma Andor és családja.

A családtagok már tegnapelőtt és tegnap üdvözölték, mindkét alkalommal ebédet adott a tábornok, akit a nagy ünneplés semmit sem viselt meg.

A táviratok, levelek, üdvözlések egyre érkeznek, a család pedig boldog meglepedéssel veszi körül a pátriárkát, aki a szenvedett támadásokért, bántódásokért még életében megkapta az elégtételt. Akik valamikor ellítették, ma ott vannak az üdvözlők sorában és boldogok, hogy a tábornokot erőben, egészségben láthatják övéi körében.

Forrongás a delegáció munkája miatt.

Barabás és Okolicsányi.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 30.

A katonatisztek fizetésrendezése, illetve Okolicsányi László indítványa miatt valóságos forrongás tört ki ma a Házban. Egy interpelláció kellemetlenségei is hozzájárultak ennek a hangulatnak a kiélezéséhez. Maga Barabás Béla volt a legelégedetlenebb az egész ügygyei, amely alighanem újabb szakadások magva lesz. Tudósításunk:

Barabás Okolicsányi ellen.

Körülbelül ugyanakkor, amidőn a magyar delegátusok a hadügyi albizottságban megszavazták Okolicsányi Lászlónak a katonatisztek fizetésemelésére vonatkozó határozati javaslatát, a delegáció elnöke, Barabás Béla Budapesten járt és a képviselőház folyosóján hevesen kikelt a fizetésemelés kérdésének napirendre hozatala ellen.

— Nem tudom, mondotta, hogy Okolicsányi miért terjesztette elő javaslatát. Az ügyet legalább meg kellett volna előbb beszélni. Én nem tehetek ellene, mert a delegációnak nagyon furcsa ügyviteli szabályai vannak. Nekem, mint elnöknek meg a napirend és a munkarend megállapítására sincsen befolyásom. A kormány intézkedik, én bele nem szólhatok.

Ami a tisztek fizetésének emelését illeti, én a leghatározottabban ellenzem, sőt ellenzem azt is, hogy még csak napirendre is tűzzük. A függetlenségi delegátusoknak egyébként módjukban áll ezt megakadályozni. Remélem is, hogy nem fognak belemenni abba, hogy a hadügyminisztert mi szólítsuk fel a javaslattételre. Azt hiszem, hogy ha kiakarnák forszírozni, hogy plenáris ülésen tárgyalassék, vagy közös szavazást indítványoznának, hogy bennünket majorizáljanak, akkor ezzel szemben úgy védekezünk, hogy határozatképtelenné tesszük a delegációt, amelynek legalább harminc delegátus jelenlétére van szüksége határozatképességhez. Nos, hát nem leszünk harmincan.

Barabás azonban egy kissé elkésett harci riadójával, mert, míg ő e nyilatkozatot tette, azalatt a delegátusok szépen elfogadták a fizetésemelésről szóló határozati javaslatot. A delegáció elnökének tiltakozó szava tehát elkésett a bécsi gyorsvonatról, de valószínű, hogy ha ide-

jekorán ért volna is oda, a függetlenségi párt behódolt delegátusai rá se hederítettek volna.

A delegációk.

Becsből jelentik: A magyar delegáció albizottságai pénteken befejezik tanácskozásukat. Holnap délután hitelesítik a jegyzőkönyveket; este pedig a magyar delegátusok már visszautaznak Budapestre. Az egyesült négyes albizottság szombat délelőttre tervezett ülését a jövő hétre halasztották. A delegáció plenáris ülését ehhez képest a jövő csütörtökön tartja meg.

Az osztrák delegáció külügyi albizottsága ma tartotta első ülését. Hosszabb vita fejlődött ki a költségvetés felett és mint az ilyen alkalommal az osztrákoknál szokásos, a vita folyamán az egyes szónokok, különösen a keresztényszociálisok a leghevesebb támadásokat intézték Magyarország ellen.

TALÁLT LEVELEK.

Zord Ábris lámpagyújtogató levele Sarlot Domokos főkapitányhoz a hold megfenyítése tárgyában.

Nagyságos Főkapitány Ur! Ha tetszik rám emlékezni, hát én vagyok az ötös számú lámpagyújtogató, tetszik tudni, akinek olyan szép barna hajzata van, amelyet azonban éjszaka nem lehet látni, ami elég baj nekem, mert tessék elhinni, hogy már disznóöléskor harminchat esztendőm múltam és mégse tudtam a sötétség miatt feleséget szerezni, kivéve a 26-os számú lámpagyújtogató feleségét, aki azonban nagyon vén. De én nem panaszkodom, nagyságos Főkapitány ur, mert meg vagyok elégedve az állásommal, amelyben különben mindig menni kell és így van, hogy én sehogy se bírok megérteni kettőt: hogy kérem, mért is állás a menés és mért kapok én napidíjat, mikor én nappal alszok és csak éjszaka dolgozok, amelyet tessék nekem megüzenni a Rücsök Pistával, közrendőr és a sógorom. Dehát nem is ezért írok én, hanem kérem, hivatalos jelentés megesküzlésének hova fordítása okából, mert kérem, nem tudom, mely, micsoda, minő és minémű hivatalos eljárási illetékesség megállapításának fogantatását indokolják becses soraim.

Mert kérem, nagyságos Főkapitány ur, az éjszaka megkérdeztem az illetékességi megállapítást egy szerkesztő urtól, aki a fészkes fenei irányba utasított, amelyet én inkább a nagyságos Főkapitány urral cseréltem fel. Áttérve tehát panaszom indokainak bemutatására, kérem alásan, az éjszaka az Árpád téren megint megbicskázott egy polgár. A megbicskázás okainak minősége iránt kutatóván, kiderült, hogy a sebesülések oka a sötétség volt, amely az Árpád téren tartózkodott. Ezzel kapcsolatban kiderült a sötétség oka is, amely a hold illetlen viselkedésében leli magyarázatát és erre nézvést felhívom a nagyságos Főkapitány ur erélyét a legsürgősebb intézkedésre, mivel ezen viselkedés kihágást képez. Mert kérem, tetszik tudni, mink a világosítási naptár szerint gyújtogatjuk a lámpákat és kérem, amikor a világosítási naptár holdfényt állapít meg, akkor nem gyújtogatunk, mert az isten is úgy akarja. És kérem, a világosítási naptárt mindig megállapítják egy egész évre január elsején és a nagyságos mérnöki hivatal kimondja, hogy ebben az évben 170 nap lesz holdfényes, még pedig ekkor és ekkor, tehát ilyenkor a lámpát nem kell meggyújtani. Hát kérem, tegnap éjszaka is holdfényes éjszakának kellett volna lenni, de sajnálatosan látnuk, hogy a hold nem jelentkezett, amelyről fogva nagy volt a sötétség, de nekem nem volt szabad lámpát gyújtani, mert a szabál az szabál és hivatalosan holdfény volt. Nem tudom,

hogy Virágh főmérnök urból kifolyólag történt-e a hiba, de a hold megfenyítését szükségesnek vélemé-nyezem, mert ami hanyagság, az hanyagság és ez a nagyságos mérnöki hivatallal szembeni erőszakoskodás, amelyet nem tartok helyénvalónak.

Továbbá kérem, én tegnap ennek folytán olyan mérges voltam, hogy majdnem súlyos égítési sér- tést követtem el a holdon, mert véleményem sze- rint ez disznóság, amelyben remélhetőleg a nagy- ságos főkapitány ur is osztozik. Mert kérem, vagy csizmadialeány valaki, vagy hold és ha csizmadia- leány, akkor sztrájkolhat, de ha hold, akkor viselje magát tisztességesen és tartsa be a világosítási nap- tár szabályait.

És ha már írok a nagyságos főkapitány urnak, hát arra is megkérem, hogy a fönt vázolt Rücsök Pista közrendőr és a sógorom csillagot kapjon, még pedig legalább is hármat, mert ha hold nincs, leg- alább csillag legyen és különben is megérdemli a szegény fiú, mert az éjszaka ő volt a poszt az Ár- pád téren és kérem, tessék elképzelni, hogy meg- ijedt, mikor a segítség ordítást hallotta, még most is dobog szegénynek a szíve. Ne tessék elfelejteni, Rücsök Pistának hívják, közrendőr és a sógorom és én azt hiszem, hogy az 5-ös számú lámpagyújtogató plotekiója ér valamit, mert a multkor a munkások vasárnapján a Kovács Vince ur is mondta, hogy azok az emberiség legnagyobb jötevői, akik a vilá- gosságot terjesztik. És ennek folytán, minekutána a nagyságos főkapitány ur is emberiség, mély tiszte- lettel maradok az emberiség és a főkapitány ur jó- tevője, de el ne tessék felejtetni.

Zord Ábris

5-ös számú lámpagyújtogató.

A levelet találta:

—zab.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Péntek: A vig özvegy, operett. (B bérlet.)
Szombat: Cornevillei harangok, operett. (C bérlet.)

* A Vig özvegy. A színtársulat tagjainak betegsége az utóbbi hetekben gyakori műsor- változásra kényszerít az igazgatóságot. A hol- napra kitűzött operette-bemutató is emiatt ma- rad el. Helyette A vig özvegy kerül színre Kál- lay Jolánnal a címszerepben s Leöveyvel, Hor- tival, Várnayval, Zalay Margittal és Faludyval a főbb szerepekben.

* Kerülő út — vasárnap délután. Dicsé- res irányzat nyilatkozik meg Szendrőy igaz- gató ama törekvésében, hogy a vasárnap dél- utáni műsort a legnagyobb gonddal állítja össze. Bernstein kitűnő színműve: A kerülő út csak három esti előadásban került szí- nre s az igazgatóság máris bemutatja a délutáni közönségnek, holott állandó esti műsordarab vonzerejével hat.

* Egyiptom. Az Uránia Színház péntek este fél 7 órakor a rendes előadás keretében bemu- tatja Egyiptomot 52 álló képben. Ezek a képek a helyszínen készült gyönyörű felvételek, me- lyek olyan közvetlenül hatnak a nézőre, mintha Egyiptomban járva ismerkednék meg ezzel a csodás országgal. Egyiptom után a kiváló moz- gókép műsor előadása következik.

* Hogy tanít az Uránia Színház? A sok mulatságos mozgókép mellett egyetlen nap sem mulik el anélkül, hogy egypár tanulságos kép ne szerepelne a műsoron. A tenger tülke a legelrejtettebb világgal ismerteti meg a nézőt, olyan dolgok megismeréséhez juttatva a publi- kumot, melyhez különben sohasem jutna. De minden képen van valami olyan, amiről nagyon kevesünknek volt tudomásuk. Hogy csak egy példát említsünk fel, az iramszarvasok tenyés- zése mellett, megismerjük a lappok életmódját,

szokásait, viseletüket és fogalmunk van ar- ról, hogy miként élnek ezek az emberek, aki- ket színről-színre sohasem láthattunk. Minden képen van valami, ami különlegességénél fogva megkapja a nézőt, érdeklődését felkelti és szó- rakoztatva tanít. A pénteki műsor valóságos remekből van összeállítva, nincs egyetlen olyan kép sem, mely a legnagyobb szórakozást ne nyújtana a közönségnek.

* Szombaton a Cornevillei harangok, ez az örökbecsű, igazi operette kerül színre. Hiába irnak új dolgokat, ennek az operettnek soha sem lesz elmulása. A főszerepeket Kállay, Zalay, Ladiszlav, Hunyady, Leövey, Faludy játsszák.

Brutális csendőrök.

Felmentett vádaskodó.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta ma az aradi törvényszék büntető tanácsa Köller János elnöklésével Brank Flóráné bűnügyét, akit a kir. ügyészség hatóság előtti rágalmazás vét- sége miatt helyezett vád alá. Lapunk tegnapi számában részletesen ismertettük a pünpör érdekes anyagát, a mai főtárgyaláson pedig kitűnt, hogy egyrészt az asszony feljelentése nem foglal magában rágalmazást, másrészt a feljelentésében foglalt vádak teljes beigazolást nyertek. A törvényszék a kihallgatott tanuk vallomása és a felolvasott iratok alapján Brank Flóránét fölmentette, mert, mint az indoklás kimondja, az asszony nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A mai főtárgyaláson a vádat Kovács Jó- zsef kir. alügyész képviselte, a védelmet Mar- sieu Jusztin dr. aradi ügyvéd látta el.

A bíróság mintegy tizenöt tanut hallgatott ki, akik többnyire egybehangzóan terhelő val- lomást tettek a morodal csendőrség ellen. Több tanu konkrét eseteket sorolt fel, amelyeknél maguk látták a csendőrök hallatlan kínzásait a letartóztatott román parasztokon. A kihalla- gatott tanuk nagyobb része nem tudott magya- rul, ezekhez Köller elnök román nyelven inté- zett kérdéseket és az esküt is románul vette ki tőlük.

A megidézett tanuk kihallgatása után Mar- sieu dr. védő kéri a bizonyítás kiegészítését és Greén Nándor tb. főkapitány tanuként leendő megidőzését, akinek egy két hónappal ezelőtt történt esetről kifolyólag szintén tudomása van a csendőrök brutalitásáról. Két csendőr ugyanis a főkapitány előszobájában véresre vert egy embert, akit Mikalákára kellett kísérniök a helyszíni nyomozás megejtése céljából.

Az ügyész ellenzi a bizonyítás kiegészíté- sét. A törvényszék a védő kérelmét elutasítja, mert a felhozott eset, amelyre nézve tanut je- lentett be, később történt a jelen perben elő- fordul esetnél. A védő e határozat ellen sem- miségi panaszt jelentett be.

A beérkezett és felolvasott iratok között van a csendőrség tényvázlata, amely szerint Hancs Illést és Argyelán Jánost 1907. augus- tus tizenharmadikán tartóztatta le a morodal csendőrség és csak két nap múlva bocsátotta szabadon. A tényvázlat szerint Argyelán sér- tetlen, Hancs Illésen pedig csak jelentéktelen karcolások vannak. Ezzel szemben a felolvasott orvosi vélemény szerint úgy Argyelán, mint Hancs arca, teste, keze és lába súlyos sebekkel volt borítva, amelyek egyedül a csendőrök durva bánásmódja, ütlegelése és kínzásai foly- tán keletkezettek.

Azután Kovács József kir. ügyész monddta el vádbeszédét, amelyben a hatóság előtti rágalmozás vádját Brank Flóráné ellen fentartja és megfelelő büntetést kér.

Marsieu Jusztin dr. hosszabb beszédben bizonyította, hogy védenca a terhére rótt büncselekményt nem követte el, mert a feljelentésben tett állításai a mai tárgyalás folyamán beigazolást nyertek. Felmentést kér.

Az ügyész replikája és Marsieu válasza után a bíróság határozathozatalra vonult vissza. A tárgyaláson mindvégig jelen volt Suciú János országgyűlési képviselő is, aki több román barátjával kíváncsian és izgatottsággal várta az ítéletet.

Fél órai tanácskozás után hirdette ki Köller elnök a törvényszék ítéletét, amely szerint Brank Flóránét a Bp. 326. § 1. pontja alapján a vád és következményei alól felmenti s a felmerült költségeket az állam terhére utalja.

Brankné és védője az ítéletben megnyugodott, Kovács ügyész azonban felebbezést jelentett be.

A felemelt gázsi.

A delegáció szavaz.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 30.

A delegáció hadügyi bizottsága ma sikeresen megszavazott egy csomó milliót a tisztek fizetésemelésére. Ez — valljuk be, — helyénvaló dolog, mert hiszen a tiszti fizetések tényleg igen gyengék voltak eddig s végre is a haderőt, mint fontos államszervet, tényleg meg kell anyyira becsülni, hogy a katonatisztek ne legyenek kénytelenek nyomorogni. De — és ez a de minden koalíciós ténynél felvetődik, — ezt a csomó milliót azok szavazták meg, akik nem is olyan régiben semmit sem akartak adni a hadseregnek. Még ujoncot sem. A megszavazás tényét tehát helyénvalónak kell elismernünk, de mint mindig, le kell szögeznünk mellette a következetlenséget is, amely az egyetlen dolog, amiben a koalíció következetes. Bécsből táviratozzák:

A tiszti fizetések.

A közügyi költségek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság hadügyi albizottsága ma délelőtt 10 órakor folytatta a közös hadügyi költségvetés tárgyalását. Az ülés csak fél 11 óra tájban nyílt meg; addig ugyanis a delegáció függetlenségi párti tagjai tanácskozást tartottak.

Elsőnek Miklós Odön szólalt fel. Ami a tiszti fizetések dolgának felvetett kérdéséről, szóló nézete az, hogy az ily természetű kérdések, amelyek főleg pénzügyi konzekvenciával járnak, első sorban kizárólag a törvényhozás előtt felelős kormányokat illetik és ezeknek kezdeményezésétől és kölcsönöz, valamint a hadügyminiszterrel való közös megegyezéstől függ a kérdések helyes megoldása. Szóló ezt a kérdést szintén humanitárius szempontból nézi. Nem volnánk — ugymond — az előre látható nagyobb hiányával vádolhatók, mint akkor ha a kérdés elől mereven elzárkóznánk és az elégtelenség fullánkjaival vinnók be ezáltal a tisztikarba, amely a keserűségig fokozódhatnék és közvetve az egész hadsereget demoralizálná. Ily érzésektől áthatott tisztikarban a magasabb szempontokat, amelyek szolgálatára bivatva van, ébrentartani teljes lehetetlenség. Egyénileg nem zárkozhatik el tehát a kérdésnek majdani tárgyalása elől, azonban felkéri a kormányt,

hogy ezt alkalmas időben, kellőleg előkészített módon hozza konkrét formában a delegáció elé.

A hadügyi költségvetést elfogadja.

Sághy Gyula főleg a tiszti fizetések kérdéséről kívánt szólni, kiterjeszkedik azonban néhány részletkérdésre is. Az albizottság legtöbb tagja elismeri, hogy a katonatisztek helyzete súlyos és fizetésük csekély, különösen tekintetbe véve azt a sok levonást, amelynek megtörténte után a fizetésből alig marad valami. Tény az is, hogy a polgári tisztviselők fizetését kisebb mértékben Tisza István gróf miniszterelnöksége alatt, nagyobb mértékben pedig mostan emelték. A hajlandóság, a rokonszenv a kérdés megoldása iránt tehát megvan, de számolni kell azzal, hogy ezt a ka'onaság iránti rokonszenvet nagyban csökkenti a katonai sajtó sok indokolatlan támadása és az a tény, hogy több könnyen megoldható kérdésben nem tapasztalható az a közeledés, amely nagyban hozzájárulna a rokonszenv fokozásához.

Elfogadtatik.

Bakonyi Samu a hadügyi költségvetést általánosságban elfogadja. Ami a tiszti fizetések felemelésének kérdéséről, a kérdésnek nyitva kell maradnia, hogy a magyar közéleti felfogás úgy alakulhasson, hogy kielégíthesse a hadseregnek általa is méltányolt kívánságait. Hozzájárul Sághy módosításához.

Székely Kálmán örömmel konstatálja, hogy kevesen vannak, akik a tisztek fizetésének emelését nem tartják igazságosnak. Nem tudja osztani a politikai természetű aggályokat. Ez a kérdés nem tartozik a katonai kérdésekhez, ezzel a megjegyzéssel tartozik Hoitsy Pállal szemben is. Sághy módosítása nincs elvi ellenzésben a benyújtott határozati javaslattal, azért azt elfogadja.

Buzáth Ferenc, Issekutz Győző és Rudnyánszky József báró elfogadják Sághy határozati javaslatát.

Szabó István arra kéri a hadügyminisztert, hogy a tiszti fizetések rendezésénél elsősorban az alsóbbrendű tiszteket vegye figyelembe. Nem akar politikát vegyíteni ebbe a kérdésbe, de a közvéleménnyel számolni kell. Kijelenti, hogy az Armeezeitung cikkéről ellen, akár aktív tisztek, akár szolgálaton kívül állanak, meg kell indítani a vizsgálatait.

Hoitsy Pál reflektál a Székely Kálmán megjegyzésére. Sághy módosítását elfogadja.

Schönaich közös hadügyminiszter az elhangzott felelőzlásokra reflektál és hosszasan foglalkozik Zichy Miklós grófnak az Armeezeitung ellen tett kifogásaival, amelyekben teljesen osztozik. Rátér azután a katonai tiszti fizetésemelés kérdésére s megköszöni a tapasztalt méltányosságot. Bizonyos, hogy feltétlenül javítani kell a fizetéseket, mert a mai állapot tarthatatlan. Összehasonlítja viszonyainkat a külfölddel és lehetetlennek mondja mai helyzetünket.

Okolicsányi László elfogadja Sághy módosítványát.

A bizottság ezután általánosságban elfogadta a költségvetést, valamint Okolicsányi László tegnapi benyújtott határozati javaslatát Sághy Gyula ma benyújtott módosításával.

A magyar szállítások.

A delegáció külügyi albizottsága ma délután négy órakor ülést tartott, amelyen a bizottsági jelentésekről szóló jegyzőkönyvet hitelesítették.

A hadügyi albizottság ülésén Chorin Ferenc rámutat arra, hogy Magyarország nagy áldozatokat hoz a hadügy terén, jogos tehát az a kívánság, hogy amit a magyar nemzet a kö-

zösügyes kiadásokra megszavaz, az a beszerzéseknél a kvóta arányában megtérüljön. Ha e célt nem éri el, a nemzet súlyos anyagi károkat szenved. Módosításokat nyújt be az előadó javaslatához, amely szerint a közös hadügyminiszter utasítsa, hogy a hadsereg szükségletét képező azon cikkekből, melyeknél a kincstári gyárak magángyárakkal versenyeznek, az eddigi méltánytalan felosztás megszűnésével a magángyárak termelőképességüknek megfelelően nagyobb szállításokban részesüljenek. Továbbá a magyar királyi kereskedelemügyi miniszteriumhoz a közös hadügyminiszter évenként kimutatásokat terjesszen be minden egyes szállításról és arról, hogy Magyarország teljesen a kvóta arányában részesüljön, az egyes tételeknél ért károsodásokért pedig kompenzációkat kapjon.

A javaslatot a felszólalók nagyrésze elfogadta.

A törvényes cím használatáról megindult vita folyamán Wekerle Sándor miniszterelnök is felszólalt és kijelentette, hogy a kérdés megoldása a hadügyminiszter hatáskörén kívül esik. A kérdések tárgyalásokat igényelnek, a kormány azonban az utóbbi időben sokkal jobban volt elfogva, semhogy időt szakíthatott volna magának a kérdés tisztázására.

Szabó István határozati javaslatot nyújt be, amely szerint a hadügyminiszter utasítsa, hogy a magyar korona országaiban levő katonai intézetek felvételi vizsgáinak tananyagát Magyarország középiskoláinak tananyagával összhangban állapítsa meg.

A tárgyalást holnap folytatják.

Visszaemlékezések.

Irta: Hunyady József,
az aradi Nemzeti Színház jubiláns művésze.

*

Kövessey Albert társulatánál voltam. Gyöngyösről Ipolyságra igyekeztünk, de mivel egész Ipolysáig nem volt vasút, hát Szobba-tól tengeren mentünk. Éjféli után érkezünk Szobba-ra s ott már vártak bennünket a jó rázós paraszt szekerek. Minden szekerre ötven ültünk, hatodik volt a kocsis. Szépen elhelyezkedtünk s odaszólok a fuvarosnak: na bátya, induljunk! Megsuhogtatja a kocsis a levegőben az ostorát, s amugy isten igazába végig húz a rudas levon; azt hittem elfog ragadni bennünket, de az istenadta párja megse moccan, nem toporzékol, hanem állott csendes megadással s nem is indult el addig, míg a paraszt az ostorának a nyelével nem bízta az indulásra. Mintha restelte volna a paraszt, hogy rossz lova van, hátra szólott, hogy: nagy vér van ebbe a jóságba csak rettenetes akaratos!

Lépésben haladtunk s rágyújtottunk egy nótára, közbe közbe — már mint színész utazásnál szokás, ahol mindig van bor, vagy egyiknél vagy másiknál — nagyokat huztunk az üvegből. Már nem tudom, a teher volt-e sok a két lónak vagy a mi nótánk ígézte meg, elég az hozzá, hogy még lassabb lépésben cammegtünk tovább, mintha a lovak is zavartalanul akarták volna hallgatni nótázásunkat. Beletörődve sorsunkba, haladtunk így csendesen s mivel a borunk se fogyott el, a nótás kedvünk még kevesebbé, ügyet se vetettünk a mi lassu utazásunkra. Már majdnem szürkületi kezdett, mikor a mi parasztunk egy tanya előtt megáll, leszáll a kocsirol s bemegy a tanyaiba. Kis vártatva egy csomó szénával tér vissza onnan s bedobja a saroglyába, s igazgatja, hogy ki ne hulljon onnan, mikor a tanyából egy erőyes férfi hang hallatszik: Már megint szénát lop kend?

A mi parasztunk nem jön zavarba, hanem visszaszól:

— Ne vedd észre öcsém, inkább hallgasd ezt a szép nótát! Ugy is volt. A károsult kijön, oda áll a szekér mellé s hallgatja nótánkat. Ezalatt a paraszt

kocsira ül s indulni akar, de bizony a táltosok csak nem mozognak, s amint suhogtatja ostarát, egyszerre felordítok s a szememhez kapok s a legnagyobb indignációval rászélok, hogy vigyázzék kend jobban, mert nem a lovát találta el, hanem majd kiütötte a szememet! A paraszt a legnagyobb hidegvérrel hátra szól:

— Ha az isten úgy rendelte! A tanyás ember azt kérde tőle:

— Miféle urakat visz kend Ságára?

— Nem urak ezek, egye fene, ha színészek — feleli a paraszt.

Ungváron konzorciumba három igazgatónk volt: Lászi Vilmos, Takács Ádám és Bács Károly, de bizony nem fizettek ők, s ha pénzt kértünk, Lászi Takácsnak, Takács meg Bácsnak utasított, ahol peraz megint nem kapunk semmit. Hát ment ez így egy darabig, de mindennek végének kell lenni s így a mi türelmünknek is vége szakadt s fellázadtunk, mint a Potemkin matrozai. Kijelentettük, hogy amíg ki nem fizetnek bennünket, hát nem dolgozunk. Erre aztán a három igazgató társulati gyűlést hívott össze, s Lászi megnyitva az ülést, átadja a szót Bács Károlynak. Az öreg aztán előadja, hogy ami kis pénzük, volt azt már ők beleölték a direkciónba, ők tovább fixum gázsit nem bírnak fizetni, hanem alakuljunk át ugynevezett proporciós társulattá. Aki ebbe bele megy, álljon jobbra, aki pedig nem, az baloldalra. Hát bizony baloldalon csak negyed magammal maradtam, nem is akartam én oda menni, de hát erővel huztak oda. Némán állunk ott, mind-egyikünk a jövőre gondolva hogy hát ezután, hogy is lesz? Mikor az egyik renitens közülünk, egy Fodor nevű kórista összefonja mellén a karjait s pózba vágja magát s azt mondja:

— Uraim, ezt sejtettem, mert az éjjel bikákkal álmodtam.

Komáromban Mándokynál Füredi Jóska meg én, ketten voltunk diszitők s kaptunk ezért külön külön naponta 30 krajcárt, de még ez is sok volt azért a munkáért, mert összevissza 3 függöny volt: egy erdő, egy szoba és egy terem-függöny. A kulisszák pedig két oldalra voltak festve, úgy, hogyha felét leeresztettük zsineggel, erdőt ábrázolt, ha felhúztuk, szobafal volt. Ezenkívül még volt pár darab festett diszlet. Én a zsinórmester voltam, Füredi meg diszmester s előadásokon, ép úgy, mint a Dummer Augusztok, mindig sürögtünk, forogtunk, de semmit sem csináltunk s hogy az a kis gyatra diszlet kész legyen, a a ferzeteket mindig maga az igazgató furta a zsinpadhoz, mert mi eivoltunk foglalva mert a diszítés mellett játszottunk is.

Egyszer a Huszácsinty adtuk s ki volt adva, hogy estére mindenkinek sarkantyuja legyen, különben baj lesz; volt is a többinek, csak nekem, meg Füredinek nem volt, mikor ezt megláttuk, megremültünk s úgy segítettünk magunkon, hogy Füredi drótból csinált hirtelen sarkantyt s arra egy pár szinpad bádoppénzt huzott tarajnak, én meg egész egyszerűen krétából sarkantyt rajzoltam a csizmamra s mentünk disziteni, de mielőtt elkezdtük volna a felvonást, az igazgató előtt elkeltett defilrozni, hogy van e mindenkinek sarkantyuja. Mikor Füredire kerül a sor, az folyton veri össze a bakáját s az a bádogtaraj úgy csörömpölt, mint a veszedelem, hát ő baj nélkül tulesett a viziten. De mikor hozzám ér Mándoky s meglátja a krétasarkantyt, a sarkamra mutatva, kérde:

— Mi ez?

— Sarkantyu, — feleltem én.

— Ez sarkantyu? — mondja dühösen ő.

Ekkor egy pokoli gondolatom támadt s rámutattam kopott erdődiszletünkre:

— Hát ez erdő? akkor ez is sarkantyu!

Elnevette erre magát, de mégis, hogy az utolsó szó az övé legyen, megvetőleg odavágja:

— Különb egy diszítőtől ez is jó.

Apácaszöktetés.

Szerelem a kórházban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

A celldömölki közkórház kórtermében megürrült egy ágy. Egészségesen bocsátották el abból Forgács Odón vasuti hivatalnokot. Csudamód gyorsan gyógyult az ifju. Gyorsan gyógyult mert irgalmas ápolója, Tóth Anna, a legönfeláldozóbb és leghűségesebb gondozással siettette a kétszeresen be eg vasutas gyógyulását. Néhány napi betegeskedés után Forgács Odón azt vette észre, hogy a torka meggyógyult a pontosan, minden öt percben váltott joges borogatástól, de beteg lett a szíve. Ennek meggyógyítását nem bízta a celldömölki kórház tudósaira, mert Tóth Anna, a husz éves, szépséges szőke apáca más gyógyszerrel adott neki nagy bajára, mint a milyet a szigorú orvosok receptjére a celldömölki patikákban készítenek.

Az apáca megszökött a szemrevaló tisztviselővel, lovetette a szőrruhát és bizonyára megtalálják az irt és balzsamot, melyhez nincs több hasonló Gileádban.

Tóth Anna testvérel, a szürkeruhás martírjai a lemondásnak és emberszeretetnek, buzgón imádkoznak celláikban megtévedt nővérükért, aki nem volt elég erős arra, hogy a testi élet törvényeit, a legnemesebb cél szolgálataiért elnémitotta volna. Azonban, mint az Irgalomnak leánya, bizonyára egy rövid időben arra is kéri a teremtes Urát, hogy bocsássa meg Tóth Anna nagy vétkeit, mert szegény nem tudta mit cselekszik, mert szegény — szeretett.

A celldömölki közkórház hatoszámu kórtermének nyolcas számu ágya ez előtt hat nappal egy új beteget kapott. A kórház igazgatója ott helyezte el Forgács Odónt, aki torokgyuladással betegedett meg: a rendelő órában megjelent az irodában, hogy a kórház orvosával kezeltesse magát.

A rendelő orvos, aki a bajt nem találta ugyan súlyosnak, azt ajánlotta a fiatal embernek, hogy vétesse fel magát a kórházba.

Forgács megköszönte a jó tanácsot, mert — ugymond — teljesen egyedül álló vasuti tisztviselő vagyok, nincs aki ápoljon. Még ha fűtetni akarok szobámban, akkor is a vasuti állomásról kell egy szolgát megkérnem. Valóságos jótétemény, amit az orvos ur velem gyakorol.

A hatos számu szobában az ápolói tisztet Tóth Anna irgalmas nővér látta el. A fiatal apáca, aki a szelidség, kedvesség és önfeláldozás mintaképe volt az orvosok legnagyobb meglegedésére végezte nemes hivatását. Ezen az osztályon feküdtek a legsúlyosabb betegek. Forgácsot is azért helyezték ide, mert torokbaja, ha a felvétel órájában nem is volt még veszélyes, de olyan jeleket árult el, hogy komplikációk beálltával aggasztóvá válhatott.

Forgácsnak, midőn elfoglalta a kórágát, azonnal felült a magas termetű, finom arcu, előkelő magatartásu ápolónő, akiben gyermekkorú játszópajtására ismert. Az ápolónő azonban a szerzetesnői fogadalmához hű Tóth Anna, nem látott mást a beteg férfiben, mint egy olyan embertársát, aki az ő lelkiismeretességre, könyörületre jó szívére van rábízva, sőt akit állandóan, szeretettel ápolata szent kötelessége. Rideg és elzárkózott maradt az ifjuval szemben, aki a gondos ápolás következtében harmadnap annyira jól érezte magát, hogy a kórtermet is elhagyhatta és sétálhatott a kórház fűtő folyosóján.

Itt már szívesebben szóba állott vele a fiatal nő, akit a fegyelem, lemondás és vallásos élet annyira nem törhettek meg, hogy teljesen elsiketült volna a szerzetes női ruha alatt élő test mind hangosabban megnyilvánuló parancsaival szemben. Egyszerre felébredt benne az életnek minden hatalmas vágya és meghallgatta a férfi könyörgő és csábító szavát. Megengedte magát győzni arról, hogy a kórházon túl kezdődik az élet és ha ruhát cserél, akkor lelket is cserélt.

Tóth Anna kiszökött éjjelente a cellájából és a kórház kertjében hosszú sétákat tett szerelmesével, Forgács Odónnal. Nem vette észre őket senki, nem gyanakodott reájok még a beteg szobában fekvő szerencsétlenek sem, akik csak azt tudták, hogy Tóth Anna hűséges ápolójuk.

Mikor a felváltás ideje elérkezett, az ápolónő mindig a helyén volt. Nem látszott rajta, hogy napok óta nem alszik. Ma reggel aztán a celldömölki kórház nem mindennapi szenzációra ébredt.

Reggelre üresen találták a hatos számu kórteremben a nyolcas számu ágyat. Forgács Odón bucsuvétel nélkül távozott.

De reggelre üresen találták Tóth Anna celláját is. Azaz, hogy még sem egészen üresen. Megtalálták benne a fiatal apáca szerzetesnői ruháját, melyet elcserélt egy szép, elegáns téli toillettel.

A téli toillettet Forgács egyik jó barátja csempészte be egy betegápolgatás alkalmával az apácahoz. Ez a jó barát segítette elő a szerelmes pár szökését is.

Hétköznapi jegyzetek.

A festő tragédiája. Szegény ravatalra terített Kardos Gyula, vagy két héttel ezelőtt, végső kétségbeeséstől gyötörve, levelet irt egy orvos barátjának. Készen panaszkodott, amiért évekkel ezelőtt faképnél hagyta a külföldet és visszatért ide, a Björnson által gyűjtött Magyarországra, ahol más a millió, ahol nűanszírozott finomságok nem kellenek, ahol csak a négyméteres vásznakat, a kétméteres kultuszminisztereket, a hárompróbas mé reszket becsülik. Szegény Kardos, ezért illesztett a halántékához fegyvert, ezért halt meg koldusán, munkátlanul. A művészetéhez hiányzott a millió, a passzióhoz a millió.

× *A nemzeti ügy árulói.* Tegnap lett kilencven éves Görgei Artur, a nemzeti ügy árulójának nevezett hős. Csodálatosan hosszúsúleű, de a koalíció azért ne vonjon ebből következtetéseket a maga javára. A koalíció nem él ilyen soká, mert árulónak áruló ugyan, de egy cseppet sem hős.

○ *Király és medve.* Van a medvék között is anarchista, aminek élénk bizonyága a spanyol király esete. Alfonz tegnap vádászaton volt és bár ott állt mellette Taracón herceg és más udvari előkelőségek, a medve éppen őfelségét választotta ki, mintha leekét vett volna a legfélelmetesebb anarchistától. A sors szerencsére fordult: néha az anarchista kerekedik felül, néha a király lövi le a medvét. Eddig rendben volna a dolog, de a lapok ma annyit írnak a lelőtt medvéről, mintha megfordítva történt volna a dolog és őfelsége maradt volna alul. Ez furcsa egy kissé és nincs benne semmi lo-

jalítás, mert elvégre egy döglött medve és egy élő Lirály között van némi különbség.

▽ *Kossuth Ferenc nagy keresztje.* Ha a király is úgy akarja, Kossuth Ferenc legközelebb nagy rendjelet kap. Ezzel az egy lépéssel közelebb jut az apjához; ő is viselheti a nagy keresztet. Hogy Kossuth Lajos azért viselte, mert nem volt hajlandó az Ausztriával való egyezkedésre, Ferenc pedig éppen most megkötötte a kiegyezést, ez a kisded különbség, annyit se számít, mint Kossuth Ferenc.

© *A plagizátor kisasszony.* Pompás kis kalandornő ez a Tihanyi Imra. Ma kisült róla, hogy ő követte el Berlinben Surdza báróné név alatt az ismert széhhámosságokat. De más is nyilvánosságra került, az, hogy nemrégiben kiadott regényének egy részét Ellen Keytől plagizálta. Ugylátszik ő is felcsapott feminista apostolnak és a nők egyenjogúsítását akarja kivívni a plagizálás terén is. A törekvés helyességét készséggel elismerjük, de mit szólnak majd a konkurenciához a mi egyetemi tanáraink?

= *A belügyminisztérium konyhája.* A belügyminisztériumban közös konyhát alapítottak a tisztviselők számára. Ugy mondják, hogy a konyha főste kitűnő és olyan nagy adagokat adnak, hogy a tisztviselők nem tudják megemészteni. Kár, mert a belügyminiszter konyháján főzőt reformokat szintén megehetnék, senki se haragudnék meg érte.

Emberszállítás tíz koronáért.

Megkörnyékezett aradi iparosok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Mióta Amerikában kiűzték a trösztök fekete napja s a legnagyobb iparvállalatok egymásután szüntették be az üzemüket: hatalmas méretekben indult meg a visszavándorlás. A sajtó erős agitációja s a visszatérők elbeszélései riasztó hatással voltak azokra nézve, akik azt hitték, hogy Amerika még mindig az Eldorádó, a hirtelen meggazdagodás országa. Így történt, hogy a Magyarországból való kivándorlás hirtelen óriási csökkenést mutatott, ami természetesen elsősorban a *Cunard Line* vállalatnak fáj, de érzékenyen érintette a brémai és hamburgi hajózársulatokat is.

A *Cunard Line*, amely a kormányval szerződéses viszonyban áll, nem igen tehetett a kivándorlás csökkenése ellen. Annál erősebb akciót indítottak a többi hajós vállalatok, amelyek közül az egyik Arad iparosaira és munkásaira is szemet vetett, szemérmetlen módon csábítgatva a kivándorlásra.

A *B. Südel* brémai cégről van szó, amely az utóbbi napokban valósággal elárasztotta Arad iparosait és munkásait zárt borítékban érkező körleveleivel. Ez a cég — mintán az északamerikai viszonyok felől ma már meglehetősen tájékozva van mindenki, — Argentínába csábítja az embereket, kecsegtetve festve le körlevelében az Argentínában uralkodó bájos állapotokat.

Északamerikánál sokkal kedvezőbb kilátásokat nyújt Argentína, — mondja B. Südel ur, — mivel itt, akárcsak Texasban, nagy kereslete van a munkásoknak. Különösen iparosokra és földművelőkre van ott szükség; ezek rögtön bőven és kitűnően fizetett munkát kapnak. A földművelők olcsó

pénzért szerezhetnek maguknak fekvőseket. Az éghajlat kedvező, a föld termékeny, az életviszonyok kecsagtelők, úgy, hogy a kivándorlóknak legmelegebben ajánljuk, hogy Argentína felé vegyék útjukat. Az utazási költség oda szokatlanul csekély s a kivándorlónak nem kell ötven koronánál magasabb összeget előmutatnia, mint az északamerikai kikötőben, — úgy, hogy szegényebb sorsúak is könnyen kivándorolhatnak.

Ilyen szép dolgokat ígér Südel ur. Ezzel azonban a kedélyesebbik fele az ügynek. A komolyabbik ott kezdődik, hogy a brémai hajószállalat nemcsak kivándorlásra csábítja az embereket, hanem ügynökeivé akarja tenni Arad becsületes iparosait. A körleveléhez ugyanis ilyen cédu a van mellékelve:

Utazóknak egyenesen hozzám való küldése esetén felajánlok önnek személyenként

5 forint = 10 koronát,

provizióként. 1-12 éves gyermekeknek a felét fizetem, csecsemőkért semmit. A proviziót a hozzám küldendő utazási díjból rögtön levonhatja.

És ilyen ajánlatokat az aradi és aradmegyei iparosok közül igen sokan kaptak. A tolatkodó üzleti szemérmelenség tisztességes magyar embereket, becsületes munkából élő iparosokat akar felhasználni a maga alacsony céljaira.

Kötelességszerűleg felhívjuk a rendőrség és a közigazgatási hatóságok figyelmét erre az ügyre, mert félt, hogy a munkások között, ahol ma sem lohadt még le a kivándorlási kedv, egy csomó embert szerencsétlenné tesz Südel ur, a proviziós jóakaró.

HIREK.

Ábrándos eset.

A cellidőmölki kórház egyik beteg megsebzöttette a legzebb ápolónő apácát.

Mikor mindenki influenza

És fontos testrész lesz az orr,
Szívemben ilytájt a roménynek
Hatalmas mennyisége forr.
Én istenem, ha egyszer én is
Egy nagyszerű náthát kapok:
Elkövetkeznek majd reám is
Az ábránddal teljes napok!

Elképzelem majd nagy vidáman,
Hogy orrom nagymérvben beteg
És szalmiáktól vacsorázom
S fiákerport ebédelek.
Elképzelem, hogy arcom díszre,
Az orrom veszélyben forog.
És mint megrögzött hipochonder
A közkórházra gondolkodom.

S mivel költő volnék — (ha rossz is) —
Az álmokat tovább szövöm.
És elképzelem, oh kisasszony,
Az apácaruhát önön.
És látom: a kórházba fekszem,
Az orrom náthától dagadt.
És őt, mint ápoló apácát
Imádom három perc alatt.

A negyedik perc, hogyha eljő,
A szívem úgy ég, mint a kokszt,
És elcsajtom halvanótször:
Oh angyalom, szeretni fogsz!
Egy percre rá ön is szeret már
S másnap tudatja már a lap:

Hogy el ne szökjék egy apáca
Anélkül nincs se hét, se nap!

És náthásan, szerelmi lázban
Önel egy orvoshoz megyek,
S mikor a díjat kell fizetni, —
Ah, akkor én — félbredek.
És konstátalom, hogy csak álom,
Mi szívem kéjjel járta át...
Ah, talán soha el nem érem
Az infuziózat ésmagát!

— zab.

— **Az új tűzérési felszerelés.** *Becsből* jelentik: Az új tűzérési felszerelést a bécsi arzenálban teljesen elkészítették és a tábori tűzérésnek még e hónapban kiadják az új gyorstűzelő ágyukat. Egyelőre csak a régi ágyukat cserélik be, a tűzérésnek tervben készen álló új szervezését későbbre halasztották. Valamennyi tábori tűzérezrednél két osztályparancsnokságot létesítenek és a hadosztályoknál egységes létszámot állapítanak meg. Az egyes ütegekben az ágyuk számát leszállítják hatról négyre, ezzel szemben azonban az új szervezésnél az ütegek száma emelkedik. A hegyi ütegeknél szintén egységes létszámot hoznak be. Végül minden hadtestnél négy ütegből álló tábori tarack ezredeket állítanak fel.

A vártűzérésnél tízennégy nehéz tábori taracküteget szerveznek és a tábori tűzéréshez osztják be. Az új ágyuk számára a hadvezetőség tízennégy belöldi magyar és osztrák tölténygyárban husz millió koronáért másfél millió darab ágyulövedéket rendelt. A gyárak a lövedéket másfél év alatt tartoznak szállítani.

— **Makói küldöttség Csernoch Jánosnál.** *Makó*-ról táviratoznak: A makói földművelők küldöttsége Csernoch János csanádi püspöknél járt, kérve, hogy engedje át a püspökség lelei 4000 holdas birtokát, kisgazdákból alakuló földbérli szövetségnek hasznosbérbe. A püspök biztositotta őket jóindulatáról és kijelentette, hogy kérelmüket alaposan meg fogja vizsgálni.

— **Képviselő és szolgabíró verekedése.** *Veszprémből* jelentik: Óváry Ferenc, a veszprémi kerület országgyűlési képviselője és *Doktorics* Samu volt veszprémmegyei szolgabíró a város főterén összeverekedtek. Doktorics már idősebb ember és régóta szolgálta a vármegyét, a most lefolyt tisztújítás alkalmával azonban nem választották meg. Bukását Óvárynak tulajdonította s ezért a főtéren megleste, gyalázó szavak kíséretében rátámadt és Óváry az ütegeket viszonzta. A botránynak csak az utcai közönség közbelépése vetett véget, széjjel választván a dulakodókat. Az ügynek lovagias uton folytatása lesz.

— **Merénylet az utcán.** *Nagyszombatból* jelentik: A város egyik forgalmas utcáján tegnap este véres merénylet történt. *Salem* János magánhivatalnokot, amidőn menyasszonyával a korzón sétált, *Harmath* Juliska állami elemi iskolai tanítónő megleste és revolverből rálőtt. A tanítónő tettét azért követte el, mert Salem neki hosszú időn át udvarolt, sőt házasságot is ígért neki. A hivatalnok szerelme azonban néhány hónappal ezelőtt elhidegült, otthagytatta meg eljegyzését. *Harmath* Juliska eleinte levélben, majd könyörgő szóval kérte, hogy térjen vissza hozzá, midőn azonban látta, hogy *Salem* végkép szakított vele, elkeseredésében revolvert vásárolt és megleste a menyasszonyát.

val sétáló hivatalnokot. Mikor a pár eléje ért, előugrott és egy lövést intézett a hűtlen fiatal ember felé, akl rögtön összerogyott. A merénylő tanítónő ezután maga ment az ügyészre és kérte letartóztatását, amit el is rendeltek. Salem állapota életveszélyes.

— Halálozás. Sulyos gyász érte *Weichert* Lipót, a Deutsch testvérek divatru cég aradi telepének üzletvezetőjét: neje, született *Schwarz* Teréz, az aradi társaságok kedves tagja, ma hajnalban meghalt. Hosszas szenvedést váltott fel a korai elköltözés. Férjén kívül anyja, három gyermeke és nagyszámu rokonság gyászolja. Péntek délután két óraker temetik el az Erzsébet királyné körút 13. sz. házból.

— Képviselők egymás ellen. *Bécsből* jelentik: A Reichsrath költségvetési bizottságának mai ülésén *Nemets* szociálista képviselő rendkívül erős támadást intézett *Prazek* cseh miniszter ellen, akit azzal vádolt, hogy azon három év alatt, míg a cseh országos közművelődési egyesületnek elnöke volt, jogtalanul 21 700 korona költséget számított fel a maga javára. *Prazek* válaszában kijelentette, hogy a vád aljas, hazug rágalom. Ő annyi költséget vett fel, amennyi szokásos volt és amennyit a német közművelődési egyesület elnöksége is fel számított. Nemzetet álnáláért már a bíróság is elítélte és ő már többször elégtételt kapott az a'ptalan vádakért.

— Az elkésett segély. *Budapesti* tudósítónk jelenti: A Képzőművészeti Társulat épen tegnap szavazott meg *Kardos* Gyulának hatszáz korona segélyt, amikor a művész öngyilkosságának híre megérkezett. *Kardos* tragédiája ott kezdődött, hogy játékra adta magát. Az volt a rögeszméje, hogy egy csalhatatlan szísztemát talált fel, amelyivel a ruletten milliókat lehet szerezni. Számtalanszor lerándult Montekarlóba, de újra és újra üres zsebbel tért vissza. A játékszenvedély annyira hatalmába kerítette, hogy minden pénzét elvesztette, sőt nyomasztó adóságot is keveredett. A legtöbbször csak úgy tudott Montekarlóból hazajönni, hogy a bank adott neki utiköltséget, amelyet *Kardos* Budapestre érve mindig pontosan megküldött. Öngyilkossága előtt néhány nappal is kiutalták neki a költséget, miután minden pénze eluszt, de betegsége megakadályozta abban, hogy hazautazzék.

— Harminckét esztendeje. *Harminckét* esztendeje ma, hogy a haza bölcsé meghalt. Alkotását, amelylyel a magyar nemzet életét századokra biztosította, gunyos kritika érte; vihar is megtépdeste. De akik meggunyolták: ime, minő sietséggel közelednek az ő vallásához s a dacosok is elismerik ma, hogy nemzetlért bevülőbb, aggodóbb nagy ember kevés született magyar földön, hozzája hasonló. Ragaszkodásunk emléke nyilatkozzék még akkor, hogy olvassuk írásait. Mert csak azok, akik az ő tanításait ismerik: emelhetik kegyeletüket az ő emlékezte magasságáig. Alkotása immár átesett a mártíromság próbáján. Keresztre is feszítettet. De nézzetek körül: nem halljátok-e a Deák tagadók ajkáról is a szót: Feltámadott.

— Eljegyzés. *Jellinek* Lipót eljegyezte *Frankl* Rózsikát Aradon.

— A Százértársulat gyásza. Makói tudósítónk táviratozza, hogy *Henne* János, a Százértársulat főnöke, ma hajnalban hirtelen halállal kimult. Az elhunyt főmérnök mindössze 60 éves volt s 23 év óta — mióta a társulat megalakult — volt a Százért belvizabályozó és vízvezető társulat szolgálatában, kezdettől fogva mint főmérnök. Halálának híre őszinte, igaz részvétet fog kelteni mindenütt, ahová eljut, mert *Henne* Jánosnál ideálisan beütemesebb s puritánabb embert még elképzelni se lehet. Kizárólag hivatásának s a jóté-

konyáságnak élt. A római katolikus hitközség régebbi idő presbiterévé és iskolaszéki tagjává választotta, amit ő nemcsak egyházának ügyei iránti meleg érdeklődéssel hálált meg, hanem azzal is, hogy egyetlen egy esetben sem ment el iskolalátogatásra úgy, hogy a szegény tanulókat bőkezűen el ne halmozta volna taneszközökkel. S amily zajtalan, csendes volt egész életének munkálkodása, olyan volt a kimulása is. Mindig korán kelt, feleségével együtt s ma reggel feltűnt nejének, hogy még 5 óraker se kelt fel. Oda ment az ágyhoz s akkor vette észre, hogy férje halott. Temetése szombaton délelőtti fél 10 óraker megy végbe.

— Egy szagos ügy. *Budapesti* tudósítónk jelenti: Egy itteni vállalkozó cég két évvel ezelőtt Zborón nagyobb birtokot vett, amelyet nafta források kikutatására akart felhasználni. A cég betéti társaságot alapított, amelynek vezetésében több országgyűlési képviselő is benne van. Ezek segítségével sikerült a vállalat céljaira a kereskedelmi kormánytól száz hatvanezer korona szubvenciót kieszközölni. A furási munkálatokat megkezdték, de nafta kutakat sehol sem találtak, szóval a kutatás eredménytelen volt. Ekkor a társaság alkudozásba bocsátkozott *Pálfi* József pestmegyei főbíróval, aki hajlandónak mutatkozott birtokát a zborói területtel felcserélni. A csere meg is történt és *Pálfi* is kutatni kezdett, de az ő munkálatai sem eredményeztek sikert. *Pálfi* ekkor az államhoz fordult, azt remélve, hogy a társaságnak mult évi szubvencióját ő is megkapja, de a kereskedelemügyi miniszter ezuttal nem volt hajlandó a szubvenciót kiutaltatni, mert az eddigi kutatások nem vezettek eredményre. A becsapott földbirtokos erre bünvádi feljelentést tett a társaság ellen, mert ez neki a zborói birtokot úgy adta át, mint naftaforrásokban bővelkedő területet, a melyből nagy jövedelemre tehet szert. Mikor a társaság erről értesült, nyomban kijelentette *Pálfinak*, hogy visszaadja a pestmegyei birtokot, csak vonja vissza a feljelentést. Az ügy egyelőre függőben van, mert még nem bizonyos, hogy *Pálfi* megfelelő kártérítés nélkül hajlandó lesz az új cseréhez. Ha a bűnper megindul, több országgyűlési képviselőre nézve súlyos, kompromittáló adat fog nyilvánosságra kerülni.

— Botrány egy gyűlésen. *Bécsből* jelentik. A német demokraták ma este gyűlést tartottak, amelyen számos cionista is részt vett. A gyűlésen két pártárvialat volt képviselve, amelynek tagjai az egyik felszólalás miatt összeveszttek és durva szitkokkal illették egymást. Csakhamar dulakodásra került a sor és általános verekedés támadt, amelynek csak a rendőrség közbelépése vetett véget. A verekedésben számosan megsebesültek.

— Merénylet lelkészek ellen. *Kölnből* táviratozzák: Cardenban, a Mosel folyó mellett merényletet követtek el a lelkészek ellen. A mikor a lelkész, nővére és a cselédleány este nyugalomra tértek, lövöldözni kezdtek mind a háromnak a hálószobájára. Minthogy a lövöldözés nem szűnt meg, a lelkészek középülésében lévő helyiségekbe menekültek, de ott is lövésekkel üldözték őket. Összesen tizenkét lövés dördült el, melyek befuródtak az ablaktáblákba, betörték az ablakokat és a golyók, miután becsapódtak a szobákba, ott is igen nagy károkat okoztak. A lelkészek lakóinak élete a lövöldözés alatt a legnagyobb veszedelembe forgott. A merénylőknek eddig nem sikerült a nyomába akadni.

— Ujtás az arad-csanádi telefontól. A távbeszélő előfizetőket értesíti *Szél* Ernő aradi postafőnök ezuton, hogy a csanádmegyei battonyal járás és azok előfizetőivel azon

aradi előfizetők, kik az aradmegyei hálózatra a 24 korona kapcsolási díjat megfizették — ezen kapcsolási díj fejében mint szomszéd vármegyének szomszéd járásával beszélhetnek és pedig: battonyal, mezőhegyesi, tornyai, marcibányidombegyházal, kisiratosi és vermesi központok és az azokba kapcsolt előfizetőkkel. Azon beszélgetések után, melyek az itteni postatáv. hivatal távbeszélő osztályában lévő nyilvános állomásból bonyolítottak le, 5 percnél beszélgetésért említett központok és előfizetőivel 1 korona díj fizetetik. Csanádmegye többi járása: illetve, központjai és előfizetőivel interurbán díjszabás érvényes, vagyis 3 perc 2 korona.

— *Wagner* Richard egyik leghatalmasabb alkotása fogja befejezését képezni a most vasárnap tartandó *filharmóniai hangversenyek*: az „Ünnepélyes hódolat induló”, melyet *Wagner* 1871-ben írt a franciák elleni győztes háborújából visszatért I. Vilmos német császár dicsőítésére. Ennek az indulónak impozáns méretei és művészi értéke azonban eltűntetik a német nemzeti jellegét s az egész mű mint *Wagner* lángelméjének egy hatalmas alkotása hatalmas benyomásokat is kelt. Igaz, vérbeli *Wagner* muzsika ez, mint amilyennek reprodukálására csak nagy zenekarok vállalkozhatnak. A hallgatóra nagy hatással van ennek az indulónak ritmikai és dinamikai felépítése és ragyogó hangszerezése. Felemelő hatást gyakorol különösen az induló akkordjaiba beleszórt *Luther* khorál, az „*Erős várunk nekünk Isten*”, melynek magasatos szövege mindinkább hatalmasabban válik ki. A hangverseny egész műsora különben úgy van összeállítva, hogy az nemcsak a zenekörtöknek, hanem a zenekedvelők nagy közönségének is remek élvezetet fog nyújtani. A kis számban még meglévő jegyeket a *Weisz és Klein* cég (Minorita-palota) árusítja.

— *Tóth* Béla hagyatéka. *Tóth* Bélának, a most közel egy esztendeje elhunyt neves írónak, tudvalevőleg nem voltak gyermekei. Egyetlen törvényes örököse özvegy édesanyja, *Majthényi* Ilona volt, ki évtizedek óta külső országokban él. *Légrády* Imre, a *Pesti Hírlap* szerkesztője, aki a hagyatékok rendezésével volt megbízva, kikutatta, hogy *Majthényi* Flóra Jeruzsálemben él. Mint idegenvezető keresi meg itt a kenyerét és amellet szentelt kegytárgyak árusításával foglalkozik. Szerencsétlenségére annyira meggyöngyült a szeme, hogy olvasni nem képes s minden levelet mások olvasnak föl előtte. *Légrády* tudatta vele, hogy *Tóth* Béla hagyatékának ő az egyetlen örököse. *Majthényi* Flóra azonban fiának, *Tóth* Bélának összes irodalmi műveinek fől századra szóló kiadási jogát végérvényesen a „*Magyar Írók Egyesületének ajándékozta*. Benne van e művek sorában minden, amit *Tóth* Béla legelső könyvtől, a Törökországi Levelek-től kezdve a tavalyi *Gül* Bibi diszkiadásáig közrebocsátott. Flának összes többi hagyatékát pedig a Nemzeti Múzeumnak szánta *Majthényi* Flóra, oly módon, hogy a múzeum külön *Tóth* Béla szobát rendezzen be a hagyatékából. *Légrády* Imre eljárta ebben is, de célt nem ért. A Nemzeti Múzeum kijelentette, hogy külön szobával nem rendelkezik s így *Tóth* Béla hagyatékát nem fogadhatja el. Uiből megindult most a levelezés *Majthényi* Flórával, azaz csak Budapestről Jeruzsálembé mentek a levelek és táviratok: mi történik a felhalmozott butorokkal, könyvekkel? De válasz többé nem érkezett.

— Földrengés. *Tifliszből* táviratozzák: Két nap egymásután itt erős földrengés volt érezhető.

— Helyreigazítás. Malszámunkban „Karhatalommat bezárt aradi üzlet” című cikkünkben *Pless* Alfréd nevére tévesen írtuk „*Plesch*”-nek.

— Községi tisztújítás. A községi előjáró-sági tagok választását mai napon tartották meg Berzován Salacz Gyula főszolgabíró vezetésével. Birónak meg választották *Baltán* Tivadart, törvénybírónak *Berár* Lukácsot (uj), pénztárnoknak *Sztepán* Sándort (uj) és esküdtnékné *Konopán* Miklóst (uj). Mindannyiukat egyhangulag.

— Rumcompositio 1 literhez 20 kr. *Likör* aroma 1 literhez 30 kr. Vojtek és Weisznál. 191

TORVÉNYKEZÉS.

§ A heves segédjegyző. Mintegy kétévvel ezelőtt történt, hogy *Bernáth* Ferenc mikalakai segédjegyző a mikalakai országúton egy éjjel több fuvarost feltartóztatott, mert azt hitte róla, hogy lopott holmit visznek kocsijukon. Az utjukban megzavart fuvarosok szóváltásba keveredtek a tulbuzgó segédjegyzővel, aki a fuvarosokat megütölte, sőt állítólag revolvért is fogott rájuk. A megbírtott fuvarosok szándékos emberölés kísérlete miatt *Bernáth* ellen feljelentést tettek az aradi ügyészségnél, amely azonban az ügyet áttette a járásbíróshoz, mert csak könnyű testi sértés vátségát látta fennforogni. *Zih* József kir. aljárásbíró előtt márom napig folyt az ügy tárgyalása, amelynek folyamán igen sok tanút hallgattak ki. Ítéletre azonban nem került a sor, mert a panaszosak ma visszavonták a vádat s így a bíróság az eljárást megszüntette.

IDEGENEK ARADON.

— Január 30. —

Központi-szálloda. Komjáthy Béla birtokos Keresztúr. — Bodroghi Mihály birtokos Mezőberény. — Baranyai Géza birtokos és neje Homolya. — Menking József bányagazgató Borossebes. — Heländer Sámuel birtokos Csermő. — Makfalvi Dosa Anna magánzónó Temesvár. — Thumé Ottó faterkedő Beszterce. — Menzer Béla magánhivatalnok Budapest. — Wasser Pál butorkereskedő Nagyvár. — Hauer Géza kereskedő Bécs. — Osterreich Robert utazó Bécs. — Abeles Arthur utazó Bécs. — Vosseler Rezső utazó Bécs. — Schneller Imre utazó Bécs. — Königstein Ede utazó Bécs. — Sleppe János utazó Bécs. — Langer Miksa utazó Kolozsvár. — Popper Nándor utazó Budapest. — Bogdy József utazó Budapest. — Nemes József utazó Budapest. — Fülöp Aladár utazó Budapest. — Zukerman Bernát utazó Budapest. — Klein József utazó Budapest. — Lederer Dezső utazó Budapest. — Gerő Árpád utazó Budapest. — Steiner Ferenc utazó Nagyvár. — Schwarz Zsigmond utazó Budapest. — Klein Dezső utazó Budapest. — Róna Emil utazó Bécs. — Gergely Ignác utazó Budapest. — Spitzer Miksa utazó Budapest. — Arvár József utazó Budapest. — Konrád Frigyes utazó Budapest. — Kell Ignác utazó Budapest. — Frömer Armin utazó Budapest.

Fehér Kereszt-szálloda. Kalmár Rezső motorgyáros Budapest. — Deutsch Mihály dr. orvos Temesvár. — Rodakovszki Zsigmond mérnök Lemberg. — Raffade Emil birtokos és családja Kőszeg. — Piláth Tivadar igazgató és neje Cegléd. — Némethy Györgyné és családja Csongrád. — Fodor Géza kisbirtokos Körösmező. — Strumpf Lajos igazgató és családja München. — Moravetz Sándor dr. München. — Tompa Péter főfelügyelő és családja Pápa. — Berezi Béla felügyelő és neje Pápa. — Frisch Manó bérő és neje Eled. — Schönheim Rudolf bérő Eled. — Villányi Sándor dr. ügyvéd Budapest. — Knepler Gusztáv nagykereskedő Bécs. — özv. Hankó Ilona és leányai Fegyvernek. — Tulipán Ferenc és fia Karánsebes. — Bakos István gazdász Lugos. — Kuchler Sándor igazgató és családja Lipik. — Tarr Béla lelkész Miskolc. — Fanó Imre lelkész Miskolc. — Glück Leó kereskedő és neje Makó. — Reiner Simon kereskedő Szolnok. — Losonczy Armin kereskedő Szolnok. — Schwarz Gusztáv utazó Budapest. — Schlosser Adolf utazó Budapest. — Mandl Odön utazó Budapest. — Deutsch Mór utazó Budapest. — Vogl Pál utazó Budapest. — Richter Adolf utazó Budapest. — Rottfeld Ignác utazó Budapest. — Grünvald Jenő utazó Budapest. — Stern Ignác utazó Budapest. — Köllner Tódor utazó Bécs. — Hirschl Mór utazó Bécs. — Lehnácz Emil utazó Bécs. — Schwab Adolf utazó Bécs. —

Gombó Sándor utazó Bécs. — Bayréder József utazó Temesvár.

Vass-szálloda. Hoffman S. utazó Asch. — Veres József magánzó Nagyszombor. — Batori János iparos Kevermes. — Singer Arnold utazó Budapest. — Geiringer Jakab utazó Budapest. — Gänzel H. utazó Budapest. — Goldstein Sándor utazó Budapest. — Laufer Odön utazó Budapest. — Szent János gazdász Békés. — Galambosi Elemér birtokos Hatvan. — Harmaty Géza birtokos Szerencs. — Szemerényi Zoltán magánzó Nagyszombor. — Rozenbaum Menyhért utazó Budapest. — Pozsonyi József felügyelő Budapest. — Puchy Béla felügyelő Budapest.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Megszűnt fogyasztási szövetkezetek. A cégjegyzékek hivatalos lapja szerint a *Csándpalota és vidéke fogyasztási szövetkezet* és a *Simonyifalva és vidéke fogyasztási szövetkezet* megszűntek.

Budapest áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, január 30.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kevés forgalom. 20 fillérrel olcsóbb árak.

Az árak 50 kilónként számítva

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprillisa . . .	11.90—11.91	11.05—11.06
Buza októberre . . .	10.54—10.55	10.52—10.55
Zab áprillisa . . .	7.91—7.92	7.93—7.94
Rozs áprillisa . . .	10.05—10.06	10.14—10.15
Tengeri májusa . . .	6.80—6.81	6.85—6.86

Zárul 5 órakor

Osztrák hitelrészvény	647.50
Magyar hitelrészvény	783.75
Déli vasut	147.
Közuti vasut részvény	571.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 30. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 117—119 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 119—121 fillérig; könnyű páronként 150 kilogrammig terjedő súlyban 119—123 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Sertéslétszám: Január hó 27. napján volt készlet 21,645 darab, január 28. napján főlhajtatott 300 darab, január 28. napján elszállított 95 darab, január 29. napjára maradt készletben 21,850 darab. A hízott sertés árát irányzata: Változatlan.

Nemzeti Színház.

Péntek, 1908. évi január hó 31-én:

A) bérlet.

A) bérlet.

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leo. Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Zéta Mirkó	Horti Sándor	Bogdanovics	Fehér A.
Valencienne	Zalai Margit	Sylvaine, neje	Györfi T.
Danilovics	Leóvel Leo.	Kromow	Ujj Kálmán.
Glavári Hanna	Kállai Jolán.	Prisics, örnagy	Keller J.
Rosillon	Faludi K.	Pracovia	Lászy Etel.
Cascada	Ladislai J.	Nyegus, Irnok	Várnai Jenő.

Közdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma pénteken, 1908. január hó 31-én

Műsor:

1. A mindenesek gyöngye.
2. Angelo.
3. Hogyan jut Rózi férjhez?
4. Iramszarvasok.
5. Igaz szerelem.
6. A tenger titkaiból.
7. A völgyény cipő.
8. Egy szevillai bikaviadal.

Előadások délután 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Cukrászda.

Előadás alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik.

NYILTTER.*

Weichherz Lipót úgy a saját mint gyermekei Boriska, Pali és Pista, valamint a többi rokonok és ismerősök nevében is szomorodott szívvvel jelenti, hogy a legjobb szerető hitves, gyöngéd anyja illetve odaadó gyermek, testvér és rokon

WEICHERZ LIPÓTNÉ

született SCHWARTZ TERÉZ

életének 32-ik és kimondhatatlan boldog házasságának 13-ik évében, folyó hó 30-án, éjjel 1/2 órakor, hosszú szenvedés után jobblétre szenderült.

A megboldogultnak hült tetemeit január hó 31-én, d. u. 2 órakor fogjuk az Erzsébet királyné-körut 13. sz. gyászház-ból az izr. sírkertben örök nyugalomra kísérni.

Áldás poraira!

Árad, 1908. január hó 30.

özv. Schwartz Sománé szül. Steinitzer Cecillia anyja. Rosenthal Bernátné szül. Schwartz Janka, Schwartz Frigyes, Schwartz Károly testvérek, özv. Heimann Zsigmondné, özv. Kuliner Gyuláné, Schwartz Frigyesné, Dénes Lipótné, Dénes Edéné, Rosenthal Bernát, Dénes Lipót, Dénes Ede sógorok. 812

Halestély!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy egy nagyobb hal szállítmányom érkezett

a hal fajok

legnemesebbjeiből, melyből

ma nagy halestélyt rendezek.

A 33. gyalogezred zenekara hangversenyez szabad bemenettel.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

Braun Gusztáv,

811

szállodás.

HAZAI KÖSZÉN

mm.-ja 3 kor. 40 fill.

házhöz szállítva (legalább 5 mm. vételnél) 3.60 kor.

Kapható:

Engel Gyula

Boros Béni-tér 29. és
Lövész utca 1. a.

üzleteiben.

Telefon 521. és 175. 13

Fogorvosi

és

fogtechnikai műterem.

Van szerencsem a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtétet pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel!

VAJDA BENŐ

341 fogorvos.

242 TELEFON 242

Villanycsengő

javításokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szakszerűen eszközöl

261

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

22—1908 végéig. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy az aradi kir. járásbíróságnak 1907. évi 61623 számú végzése következtében dr. Németh János ügyvéd által képviselt Rozvány Pál aradi lakos javára, Meisels és társa cég budapesti lakos ellen 792 kor. s jár. erejéig 1907. évi december hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1250 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbíróság 1907. évi V. 812/2. számú végzése folytán 792 korona tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 25. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 100 kor. 82 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyhalmágyon az aradalom kastélyában leendő megtartására 1908. évi február hó 12-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetők.

Kelt Nagyhalmágy 1908. évi január hó 27. napján.

Riedl Ákos,

kir. bír. végrehajtó.

307

TEA SZEZON!

Legzamatosabb
TEA és RUM.

Vojtek és Weisz
drogueriájában
ARAD.

331

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmulhatatlan
a Hajós-féle kellemes ízű

Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona.

241

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatású szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használják. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvirág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Aradi cég lehetőleg kereskedelmi végzett, a keltős könyvvitelben és magyar-német levelezésben teljesen jártas

elsőrendű könyvelőt

keres.

Magyar és német nyelvű pályázati kérvények B. M. jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

308

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagyrabecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával raktáromat mindenemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszebb és legjobb kivitelű

531

uri és hölgy cipőket

készíttek,

miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

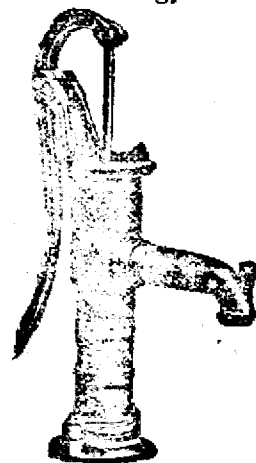
Borszivattyuk

a hozzá való legjobb minőségű gummi csövek legolcsóbb gyártáron.

A szivattyú hengerből a bor utoléréig kifolyik, a szőlő magvak, szék és egyéb tisztáltságot azonnal továbbíttatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem renthetja, a gépezet jó működésért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tűzi fecskendő

Selyő szelepekkel. Köszögeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belső gummizott, kendercsövek a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és jobbak, min bármely bel- vagy külföldi gyárban.

Önig Otto

M. királyi szabadalmazott tűzi fecskendő és szivattyú készítő.

361

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Lakást keresek,

4 szobából esetleg 3 szoba és egy nagyobb előszobából álló lakást keresek, lehetőleg a törvényszéki palota közelében. Cim a kiadóhivatalban. 818

Keresek

egy fiatal segédet, ki a vegyes áruszakmában jártas és románul beszél. Weisz Mór Székudvar. 814

Azon i. r. kereskedő

házasian nevelt 20—22 éves leányt nőül venném, kinek meglévő üzletében tevékenységet kifejtetném. Csakis teljes című levelek kéretnek restante „Szorgalmas” jelígre Arad, főposta. 804

Irodai alkalmazást

keresek gépirásban, könyvvezetésben kellő jártassággal, kitűnő bizonyítványokkal, mint könyvvezető vagy irodatiszt. Szíves felhívások „Megbízható” címmel kiadóhivatalba kéretnek. 805

A „Freytag -féle világhírű

„Diatomea” (legtökéletesebb étető apparátus), valamint „Juvel” és „Tip-Top” is, szintugy étetésre való fatárgyak kaphatók **Kerpel Izsó** könyv- és papirkereskedésében, Aradon. 212

Egy ház eladó kerttel

Virág-utca 6-ik szám. — Értekezni lehet Vadászkiút-utca 1. szám és Illés-utca 117. szám alatt. 697

Tanárjelölt

vagy 8 reált végzett egyén keresetkét vidékre 2 fiúhoz, aki képes őket magánvizsga alkalmával eredményesen levizsgáztatni. Hegedűoktatásra képesek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban. 786

Jó karban

levő íróasztalok megvételre keresetnek. Cim a kiadóban.

Irodaszolga

ki magyarul és németül beszél, helybeli irodában alkalmazást nyer. Írásbeli ajánlatokat, kik már hasonló minőségben működtek, e lap kiadóhivatalába küldjék „Gyors és pontos” jelíge alatt. 790

Technikai rajzokhoz

alkalmas, nagyobb mennyiségű eredeti, darabos kínai tust kiadósít **Inguaz I. és Fia** könyvkereskedése Arad, Weitzer János utca. 201

Kész bútor eladás!

Ajánlom a n. é. közönségnek — felette mérsékelt ár mellett — kitűnő minőségű modern bútoraimat. Arad, Kápolna-utca 6/b. **Varga József**. 749

Három szobás lakás kiadó!

2 utcai, 1 udvari, tágas szobákból álló lakás, előszoba és minden mellékhelyiséggel **május hó 1-re kiadó**. Kápolna utca 6/b szám. Értekezni lehet ugyanott a háztulajdonosnál (udvari lakás) 803.

1—2 jóerkölcsű fiú

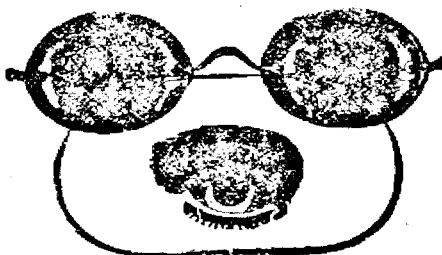
tanoncnak felvétetik Göbel Károly sütődjében, Világoson. 733

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrassy-tér és Weitzer János-utca sarkán

Elad és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb árakon. Raktáron tart mindennemű színházi látszereseket a legkülönbözőbb kiállításban, legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenőboka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bur, must és szesz részére, továbbha mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben.

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelet szerint azonnal készíttetnek.

Szakavatott

ruha-varrónő

jobb házakban kíván foglalkozást találni mérsékelt napi díj mellett. Bővebbet szíveségből

Grünberger és társa

üzletében 801

Forray-utca 3. szám.

Vevők és bérbevevők

semmitféle jutalékot

nem tartoznak fizetni.

Colophon István

ügynöksége

Arad, Kölcsey-utca 3.,

vagy a városi kávéház.

Eszközöl szállodák, vendéglők, földek, szőlők, házak bér- és eladását, valamint borok és szeszes italok eladását. — Ugyszinte

amortisációs kölcsönök

a legolcsóbb kamat mellett kiadását előleg nélkül, ehhez csak a birtokiv és telekkönyvi kivonat kell. — Több emeletes magán- és bérház 8—10%-ot jövedelmező, olcsón és kedvező feltételek mellett eladók. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. 381

Az Arany Szarvashoz.

Palermo pörkölt kávé

DÜRR GUSZTÁV fűszerkereskedéséből

Arad, a városházával szemben.

A kávé kedvelői körében — s ugyan kik nem tartoznak ezekhez — egyenesen feltűnést kelt egy zamatos ízű kávékeverék, mely Dürr Gusztáv fűszerkereskedéséből kerül forgalomba. Ez a kávé, amely úgy teljes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom ízt és aromát kölcsönöz, igazán hivatva van arra, hogy minden ház asztalán ott legyen. Speciális, hogy az idegekre nem ártalmas. Szapora és igen kiadó, ami maga a háziasszonyok szemében igen nagy előny, de tekintve egyéb jó tulajdonságait, hivatva van minden más kávé háttérbe szorítani.

A tulajdonos cégnek gondja van arra is, hogy ez a kitűnő kávékeverék hetenkint kétszer friss pörköltben kerüljön a közönség elé s hogy minden háztartás megszerezhesse, 1/4 és 1/2 kilós csomagolásban a cég nevével ellátott ólompecséttel bezárva kerül forgalomba.

Az utóbbi időben, mikor a kávéban is, mint az élelmiszerben általában, a hamisítások napirenden vannak s a festett rossz és olcsó kávétól a közönség alig tudja megkülönböztetni a finom kávé, valóságos áldásnak nevezhető a Palermo pörkölt kávé, mert aki egyszer vásárolt és ivott ebből a kávéból, meg lehet győződve, hogy mindig ugyanazt a jó minőséget kapja.

Azok, akiknek még nem volt módjukban e kávéból fogyasztani ajánlatos egy próbavásárlás, ez a legjobb meggyőződés-mód arra, hogy teljesen jó az egész seregére nem ártalmas, még mindenki által, akik e kávéból vásároltak kedvelt cikket kap.

Dürr Gusztáv fűszerkereskedése óriási napiforgalma mellett jelentős üzletet tud kimutatni a Palermo pörkölt kávé eladásából s az, hogy a cégnél egész külön osztály foglalkozik e kávé pörköltével, csomagolással,

kellene találni ezt a kávé, mert városunk eme speciális kávékeveréke megérdemli, hogy mindenki első sorban méltassa pártfogására.

osztályozása és kiszolgálásával, bizottsága egyrészt a kávé kedveltségének.

Messze vidékre is szívesen és sokan ho-

zatják a Palermo pörkölt kávé, azért Aradon, a megyében és a szomszédos megyék és azok közeli községeiben minden háznál főként ott

Friss választék mindenféle déli gyümölcsök, csemegék, teasütemények és bonbonokból!
Elsőrendű üzlet, mindenből legjobb és legfrissebb áruk.

Idei aratásu legjobb teák. — Jamaika, Demarara, Cuba rumok.

787

Pezsgőborok, likörök és mindenféle sajtok nagy raktára.

Városi és megyei telefon szám 118.